

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Laima Šalčiuvienė
411 East Lynnwood Ave.
Arlington Heights, IL 60004

„JIE GĄSDINO, O AŠ NEBĖJOJAU“

A.a. Pranas Kundrotas ir slapta ateitininkų veikla
okupacijų pogrindyje

„Jie gąsdino, o aš nebėjau“, — savo prisiminimuose rašo rugsėjo 12 d. Tauragėje žuvęs žinomas Lietuvos tautodailininkas Pranas Kundrotas. Kas jie? Enkavedistai. Kas jie? Pranas Kundrotas, slaptos moksleivių okupacijos metais Kretingos gimnazijoje organizatorius ir vadovas, rezistencijos dalyvis, politinis kalnys, aštuoniolika jaunystės metų praleidęs Sibiro lageriuose ir tremtyje. Tardydami enkavedistai taip žiauriai jį kankino, kad jis norėjo būti nušautas. Ir kai budeliai kartą nusivėdė jį i pamiškę „sušaudymui“ ir liepė išsikasti duobę, jis ramiai tai padarė, nes jis gąsdino, o aš nebėjau“. Norėjau mirti, — būtų galima pratęsti jo mintį.

Rašytojas Aloyzas Baronas iš partizanų gyvenimo parašė romaną „Mirti visada suspėsi“. Suspėjo ir a.a. Pranas, bet prieš tai dar suspėjo iš Sibiro grįžti i tėvynę, išauginti šeimą, padaryti daugelį išliekančių reikšmės tautodailės darbų, išleisti knygą „Mano kryžkeliai“, daug nuveikti LPKTS organizacijoje, Lietuvos tautodailininkų sąjungoje, visuomenėje.

Pirmą kartą susitikome su Pranu 1941 m. Kretingoje. Jis baigiamosios gimnazijos klases mokyns, aš naujai paskirtas mokytojas. Niekas nežinojo, kas aš esu. Vėliau mokytojai ir mokiniai man sakė, kad nežinojo, ar galima manimi pasitikėti. Pirmą kartą mokiniai mane pakvietė tų metų Vėlinių vakarą pakalbėti Kretingos kapinėse. Į kapines susirinko turbūt visa gimnazija.

Jaučiau, kad užsimezgė kontaktas. Kretinga buvo karo pradžioje vokiečių sudegintas miestas. Sunku buvo gauti kambarį. Valgiau miesto valgykloje. Man valgant, kartą i valgyklą atėjo du baigiamosios klases mokiniai — Jonas Žutautas ir Pranas Kundrotas — ir pareiškė norą pasikalbėti.

— Mes priklausome a., — nedrausimai pradžioje.

— Kalbėkite aiškiai. Jei paslaptis, aš moku paslaptį laikyti, — padrausinau.

Tada jie papasakojo, kad priklausė ateitininkams ir kad gimnazijoje veikias ateitininkų būrelis. Neturį mokytojo globoje. Matyt iš kažkur buvo sužinoję apie mano ateitininką ir bendražygį Jono Žutauto 50 metų žūties sukakčiai paminti iškilnėse. Po pamaldų susirinkome toje vietoje, kur prieš 50 metų žuvusiojo kūnas buvo išmestas paniekinimui. Atpažinau kalbantį Praną. Jis išlikęs taurios dvasios idealistas, kaip ir Kretingos gimnazijoje. Buvo jautrus susitikimas.

Šiais, 1998-tais metais, buvę Kretingos gimnazijos mokiniai ir mokytojai vėl susirinkome Kretingos pranciškonų gimnazijos patalpose. Tik visi gerokai pasenę. Buvo ir Kundrotas. Jis turėjo dar daug optimizmo ir konkrečių planų. Sutarėme bendradarbiauti. Neatsargus vairuotojas Tauragėje rugsėjo 12-ją d. visus pla vadovybės narių i kovodamas žuvo 1946 m. Kundrotas išliko

gyvas, bet patyrė neišpasakytas kancias.

1942 m. pavasarį abu ateitininkų vadovai baigę gimnaziją. Rudenį kuopa išsirinko naujus vadovus ir su tuo patiu dvasiniu pakilimu slapta ateitininkų veiklą tęsė. Globojau juos iki 1943 m. rudens. Prasiėdęs naujiems mokslo metams, vokiečių gestapas mane areštavo ir išvežė i Vokietijos kalėjimus. Globėjo pareigas perėmė naujai atkeltas kapelionas kun. Longinas Jankauskas (Jankus).

Ar ateitininkai Kretingoje veikė 1944 m., grįžus bolševikams, nežinau. Bet viena Kretingos ateitininkė, Bronė Kalvaitytė (Šerepkiene), 1945 m. persikėlė i Palangos gimnaziją ir ten suorganizavo slapta mergaičių ateitininkų būrelį. Jos greitai tapo partizanų ryšininkė. J. Žutautas jau buvo nusileidęs parašiusi i partizanav. P. Kundrotas įsidarbino pradžios mokyklos mokytoju. Bet neilgai mokytojavo. 1945 m. buvo apkaltintas „grupiniu tėvynės išdavimu“ i nuteistas. Kalėjo Intos ir Taisento lageriuose. 1946 m. žuvo Žutautas. Kalvaitytė 1947 m. baigė gimnaziją, ateitininkų pirmininkės pareigas perdavė Marytei Jucevičiūtei ir nuo rudens pradėjo mokytojauti Laukžemėje (Kretingos apskrityje). 1948 m. sovietų saugumas Palangos ateitininkų veiklą ir jų bendravimą su partizanais išaiškino. Suėmė ir Kalvaitytę. Po ilgų tardymų visos Palangos ateitininkės gavo po 25 metus katorgos.

Bronė Kalvaitytė išliko gyva ir dabar gyvena Anykščiūse. Pranas Kundrotas gyvybę lageriuose išgelbėjo savo talentu. Pagarsėjo kaip rašaliniu, peleniniu, pyplių dirbėjas. Dirbo ir viršininkams, o tie atsilgindavo pagerintu maistu. Grįžęs Lietuvon, ėmėsi stambesnių darbų. Dirbo garsiajame Žemaičių meistrų medžio skulptūrų ansamblyje Abingioje. Jo darbai puošiasi Katalikų baznyčios šventoris Tauragėje, ligoninės koplyčia, kapinės (paminklas Sausio 13-sios aukoms), Abingra ir kitos Žemaitijos vietos.

Po daugelio metų jo buvęs mokytojas ir ateitininkų globojas su Pranu Kundrotu susitiko 1996 m. Kartenoje (Kretingos apskr.), jo bendraklasio ir bendražygio Jono Žutauto 50 metų žūties sukakčiai paminti iškilnėse.

— Mes priklausome a., — nedrausimai pradžioje.

— Kalbėkite aiškiai. Jei paslaptis, aš moku paslaptį laikyti, — padrausinau.

Tada jie papasakojo, kad priklausė ateitininkams ir kad gimnazijoje veikias ateitininkų būrelis. Neturį mokytojo globoje. Matyt iš kažkur buvo sužinoję apie mano ateitininką ir bendražygį Jono Žutauto 50 metų žūties sukakčiai paminti iškilnėse. Po pamaldų susirinkome toje vietoje, kur prieš 50 metų žuvusiojo kūnas buvo išmestas paniekinimui. Atpažinau kalbantį Praną. Jis išlikęs taurios dvasios idealistas, kaip ir Kretingos gimnazijoje. Buvo jautrus susitikimas.

Šiais, 1998-tais metais, buvę Kretingos gimnazijos mokiniai ir mokytojai vėl susirinkome Kretingos pranciškonų gimnazijos patalpose. Tik visi gerokai pasenę. Buvo ir Kundrotas. Jis turėjo dar daug optimizmo ir konkrečių planų. Sutarėme bendradarbiauti. Neatsargus vairuotojas Tauragėje rugsėjo 12-ją d. visus pla vadovybės narių i kovodamas žuvo 1946 m. Kundrotas išliko

gyvas, bet patyrė neišpasakytas kancias.

Ant savo „Alma Mater“ — Kretingos gimnazijos laiptų š.m. birželio 27 d. susitiko Antrojo pasaulinio karo laikmečio buvusių mokinių būrelis ir buvęs mokytojas bei gimnazijos rektorius Juozas Kojelis — pirmoje eil. antras iš dešinės. II eil. antras iš k. — š. m. rugsėjo 12 d. Tauragėje tragiškai žuvęs tautodailininkas a.a. Petras Kundrotas.

JAS CENTRO VALDYBOS PRANEŠIMAI

Jaunučių vasaros
stovyklos ruošia

Dabartinė JAC Centro valdyba yra suruošusi keturias vasaros stovyklas Dainavoje. Tai yra mūsų valdybos didžiausias rūpestis, reikalaujantis daug darbo ir laiko. Mūsų sąjungos šūkis šiais metais yra „Atsinaujinkime!“. Mes suprantame kaip svarbu organizacijoje turėti naujų tal-kininkų, kurie savo energija ir idėjomis atnaujina mus visus. Tuo tikslu esame paskyrę Dainę Quinn, kad ši vadovautų JAS CV-bos „ad hoc“ komitetui, kuris ruoš 1999 metų stovyklą. Į komitetą įeina ir Vita Aukštuoliene, Loreta Grybauskienė, Rasa Kasniūnienė, Natalija Stukienė.

Centro valdyba labai džiaugiasi šio komiteto entuziazmu ir dėkoja už tokią didelę pagalbą. Komitetas jau yra pradėjęs savo darbą ir turi daug įdomių idėjų ir planų.

Kviečiame vadovus i
jaunučių stovyklą

Kviečiame studentus ir vyresniusius moksleivius vadovauti 1999 metų JAS vasaros Dainavos stovyklai. Čia yra puiki proga jaunuoliui išgyti

vertingą gyvenimo patirtį nuo taikingoje stovyklos aplinkoje Darbo būna daug ir atsakomybė didelė, bet taip pat būna labai smagu. Laukiame geriausių vadovų!

Norintys vadovauti, kviečiame kreiptis i Dainę Quinn laišku: 14410 Country Club Lane, Orland Park, IL 60467. Prašymai turi būti gauti iki kovo 1 dienos. Atsakymai visiems prašantiems bus išsiųsti balandžio 1 dieną.

Vasaros stovykla i
JAS nariai

Dėmesio! Vasaros stovykla visuomet būna perpildyta. Pranešame, kad registruojant stovyklautojus, pirmenybė bus teikiama vaikams, kurie yra registruoti JAS nariai Centro valdybos sąrašuose. Visi kiti (norintys stovyklauti) bus įrašomi i laukiančiųjų sąrašą ir priimami, jei turima vietų. Pranešame šią tvarką i anksto, kadangi nauji jaunučiai dar gali įsijungti i kuopas iki Kalėdų ir patekti i centrinį sąrašą. Po Kalėdų nauji vaikai, nors mielai kviečiami prisijungti ir dalyvauti kuopos veikloje, 1999 metų stovyklos registracijoje bus įrašomi kaip ne nariai.

Ona Daugirdienė
JAS CV pirmininkė

ATEITIES ARCHITEKTAI STATYBOS PLANUS JAU IŠBRAIŽĖ!

Dėmesio, Moksleiviai
Ateitininkai!

Projektas „Statykime ateitį“ jau atliktas Ateities architektų Birutės Bublienės, Audrės Budrytės, Vėjo Liulevičiaus, Audriaus Polikaitis ir Monikos Vygantaitės. Dabar reikia mums jūsų tautos, ateitininkų, kurie gyven-dintų šį projektą šią žiemą Dainavoje, žiemos ideologiniuose kursuose! Laukiame jūsų atvykstant, kad galėtumėm kiekvienam įteikti įrankių dėžę, kad kuo greičiau galėtume pradėti statyti!

Pirmą kursų dieną, dr. Vėjas Liulevičius savo įžanginėje paskaitoje apibūdins jūsų paskirtą šiame Ateities statybos projekte — kad jūsų įrankių dėžėje yra Ideologijos įrankiai — įrankiai ateities statymui!

I kursą atvyks kiti ateities projekto ekspertai: kun. Edis

patriotas — Pranas Kundrotas ir Jonas Žutautas. Linkėčiau, kad dabartiniai Lietuvos ateitininkai pasektų Kundroto, Žutauto, Kalvaitytės ir kitų slapta veikusių ateitininkų okupacijos metais idealistinę aukos dvasią — Tėvynės Lietuvos ir Bažnyčios labui.

Juozas Kojelis

ATEITININKŲ KŪČIOS

Čikagos studentai ateitininkai kviečia visus ateitininkus, jų šeimas ir draugus dalyvauti Ateitininkų Kūdose sekma-dienį, gruodžio 20 d., 1 val.p.p. Jaunimo centro didž. saleje. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Valerijai Žadeikienei, tel. 708-424-4150.

ATEITININKŲ JAUNIMO ŽIEMOS KURSAI

Tradicioniai „kalakursai“ ir Žiemos kursai Dainavoje vyks gruodžio 26-31 d. Bus atskiros programos 8-10 ir 11-13 klasių jaunimui. Šimet ilgamečiai kursų programos rengėjai pasigies a.a. Vytauto Vyganto vadovaujančių minčių kursų programos ruošoje. Patys baigę šiuos kursus ir daug metų kartu dirbę su a.a. dr. V. Vygantu — Birutė Bublienė, Mirga Girmiuvienė, dr. Vėjas Liulevičius, dr. Audrius Polikaitis ir Monika Vygantaitė ruošia šių metų kursų ideologinę programą. Dalyvavimas kursuose 180 JAV dolerių, asmeniui užsiregistruvusius iki gruodžio 16 d. Registraciją priima Monika Vygantaitė, tel. 708-366-3808. Registracijos lapai gaunami pas kuopų globojus ir registrorę.

DR. V.J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.

Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice

SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6238

DR. RAMUNĖ MACIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA

9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-588-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami abiejuose punktuose.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė — vidaus ligos

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LARKUS
Vidaus ir plaučių ligos

15300 West Ave.
Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$96.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patvirtinti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$96.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorius — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkeš

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nenesa. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pailikiti kopiją.

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA

6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. 773-582-0221
Valandos susitarimui

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLIŲ IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS

6132 S. Kedzie Ave.
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Sėdint pagal susitarimą
Kabineto tel. 773-778-2880
Namų tel. 708-448-5545

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI

Dantų gydytojai
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 58 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-5555
4707 S. Gilbert, La Grange, IL
Tel. 708-352-4487

DR. VILIJUS MIKAITIS
SEIMOS DOKTORAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC

15505-127 St., Lombard, IL 60438
Priešais Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-357-2285

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Cardiac Diagnostics, LTD.
6132 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
773-778-0999 arba 773-488-4441

LIDIA BALČIONAITĖ, O.D.
AKIŲ DAKTARĖ

2804 Som Center Road
Willoughby Hills, OH 44094
Tel. (440) 944-7277

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLIŲ IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2808
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS

21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRE RUDAVIČIUS, O.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 436-0120

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos

mitybos patalymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, Bridgeview, IL 60438
Tel. 708-594-0400
Valandos pagal susitarimą

DALIA A. CEPELĖ, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA

7915 W. 171 St.
Tinley Park, IL 60477
708-614-8871
Valandos pagal susitarimą

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA

3800 Highland Ave., Ste. 201
(šalia gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 630-980-3113
Valandos susitarimui

DR. ELMIGUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

1182 Walker St., Lombard, IL 60438
Tel. 615-723-1854
7800 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-0010

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS

NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
Kab. 773-735-4477
Rez. 708-948-0087 arba 708-948-8881
6448 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DANA M. SALIKIUS
Dantų gydytoja

825 S. Mannheim Rd.
Westchester, IL 60154
Tel. 708-344-1894
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. 708-632-4189 atstovams 24 val.
1443 S. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p.p. — 7 v.v.
Išskyrus treč. Sėdint 11-4 v.p.p.

DR. LINA POŠKUS
DANTŲ GYDYTOJA

4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 773-735-1540
Valandos pagal susitarimą

NIJOLĖ STANKEVIČIUTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine

Valandos įvairių patalymų
Holy Cross Professional Pavilion
311 S. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-6101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

GREGORY SUEZLE, MD
Illinois Pain Treatment Institute

Nugaras, sprando, galvos, sąnarių,
dubens skausmų, raumėnų, vėžio,
sustingusių darbuotojų ir sporto bei
kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Chicago: 312-728-0600
East Dundee: 8

Trumpai Amerikoje ir pasaulyje

Paruošė Eglė Paulikienė

•Juridinė komisija praneša, kad kitą savaitę pradės balsavimą prez. Clinton „impeachment“ reikalu. (WSJ).

•Agriculture secretary Mike Espy, pasitraukęs iš pareigų 1994 m. korupcijos apkaltinimo metu, buvo šią savaitę išteisinamas. Prokurorai išteisinimo stebėjosi, nes niekas neneigė kad Espy priėmė 33,000 dol. vertės dovanų iš jo reguliuojamų firmų; įstatymai tai draudžia. Espy advokatas, spaudos konferencijos metu sakė, kad rasė neturėjo vaidmens išteisinimo sprendime. Espy yra Afrikos amerikietis ir 11 iš 12 prisiekusių teismonių narių buvo Afrikos amerikiečiai. (Fox news).

•Mokslininkų komisija, teisėjo paskirta ištirti, ar krūtys įdiegimai sukelia sisteminę ligą, pranešė, kad nerado jokių ryšių tarp įdiegimų ir sisteminio nenormalumo. Tuo tarpu yra tuostaciai išskeltų bylų, teigiančių, kad krūtys įdiegimai sukelė įvairias sisteminės ligas. (WSJ).

•Ford Foundation tyrimas praneša, kad matematikos ir anglų kalbos pagalbinių kursų universitetuose atlieka dalį aukštojo mokslo „esminių pareigų“. Kiti tyrimai rodo, kad maždaug 30% pirmamečių un-to studentų lanko pagalbinius kursus, nes nesugeba pakankamai skaityti, rašyti ar spręsti matematikos uždavinių. Dvejų metų kolegijose tas procentas žymiai žemesnis – ir kyla. (NYT, WSJ).

•Rusijos Branduolinės energijos ministras Adamov pranešė, kad jo kraštas pasiryžęs toliau bendradarbiauti su Iranu branduoliniu reikalu. JAV ir Izraelis bijo, kad Iranas gali tokiu būdu įsigyti branduolinių ginklų technologiją. (NYT).

•Europos Sąjunga nubalsavo nebedrausti Anglijai eksportuoti jautienos pranešdama, kad jau yra pakankamai įvestų priemonių sustabdyti „mad-cow“ ligos plitimą. Jautienos eksportavimas buvo uždraustas šią mėnesius. (NYT).

•Rusijai šią žiemą pritrūks 7 mln. tonų javų, per prastiausio derliaus per 40 m., praneša Rusijos Žemės ūkio ministerija. (NYT).

•Kuba oficialiai pripažino Kalėdų šventę, kuri buvo uždrausta 1969 m. Pereitais metais valdžia buvo sutikusi su popiežiaus prašymu ir vienkartiniai leido Kalėdas švęsti. (AP).

•Kinijos policija areštavo du įtakingus disidentus ir tris kitus demokratų partijos narius, konfiskuodami vaizdajuostes, kompiuterį, fakso aparatą, adresų knyges ir šimtus dokumentų. (CSM).

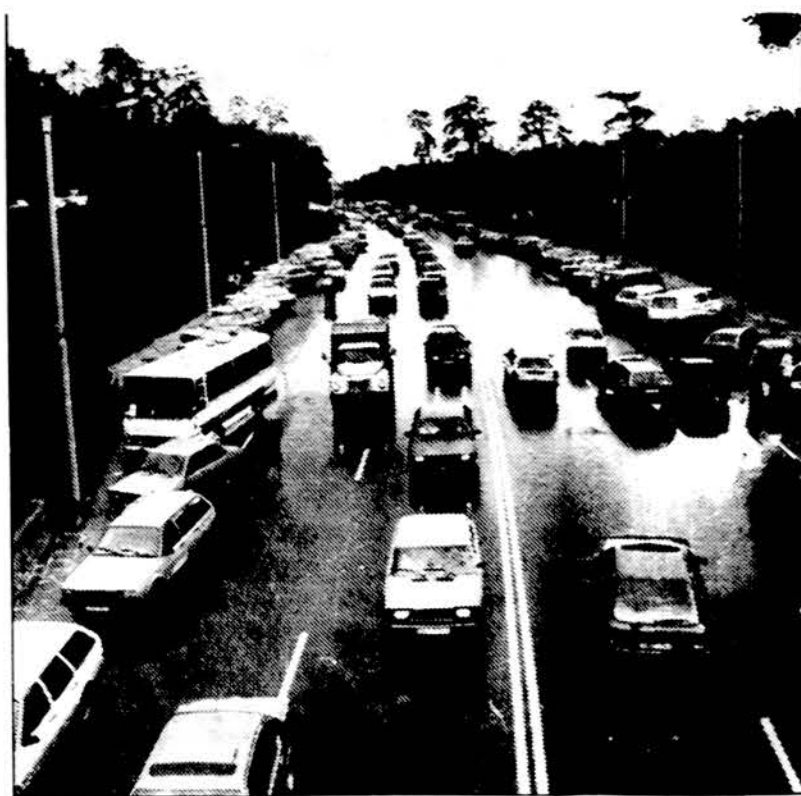
•Journal of the American Medical Assoc. rašo, kad per 200 tyrimų aiškiai rodo tradicinės religijos vertę ligonio gydymui. Gilus tikėjimas, kapeliono apsilankymas arba malda, sukalbėta už ligonį (nors ligonis apie tai nežino), padeda žymiai greitesniam gyjimui ir sumažina komplikacijų atvejus. Tačiau apklausiniuose pasisakyta, kad tik 10% gydytojų kalbasi su pacientais apie dvasinius reikalus, nors 66% žmonių galvoja, jog tai yra tinkamas elgesys. (Wash. Times).

•Šveicarijos balsuotojai stipriai atmetė (3 prieš 1) narkotikų legalizavimo pasiūlymą, kuris būtų leides visiems nuo 18 m. amžiaus įsigyti narkotikus – nuo marijuanos iki heroino, – pasitarus su gydytoju. Pasiūlymo remėjai tvirtino, jog įstatymas sumažintų nusikaltimus; priešininkai sakė, kad įstatymas pritrauktų narkomanus turistus. (WSJ).

•Irako disidentai priešiasi JAV spaudimui sukilti prieš Saddam Hussein. Vieni nepasitiki Amerika, kiti nenori viešai bendradarbiauti. Prateityje JAV paremta sukilėlių grupė prieš Saddam buvo išduota ir jos nariai areštuoti ar nužudyti. (WSJ, Wash. Times).

•Wye sutartis pradėjo rimčiau svyruoti. Palestiniečių vadui Arafat patvirtinus, jog kitų metų gegužės mėnesį įsteigs palestiniečių valstybę. Izraelis atkirto, kad atidės pasitraukimą iš West Bank kol palestiniečiams naujai nustatyti reikalavimai nebus įvykdyti. (WSJ).

•Quebec ministras pirminkas Bouchard, kuris smarkiai remia atskirymą nuo Kanados, buvo iš naujo išrinktas šią savaitę. Tačiau

Švenčių dienomis Vilniuje būna didžiulis jėdėjimas, panašiai kaip ir Amerikoje. Toks automobilių susikimšimas buvo per Pasaulio lietuvių dainų šventes. Nuotr. V. Kapočiaus

PREZIDENTO KALTINIMŲ LABIRINTUOSE

Eglė Paulikienė

Pasikabėjęs su draugais, pažįstamais – su lietuviu ir amerikiečiu, susidarė įspūdis, kad daugybė žmonių ne tik nesupranta, kodėl šiuo metu Juridinė komisija svarsto prez. Clinton elgesį, bet ir daug nežino, ką reiškia „impeachment“ ar „censure“, kokia Kongreso pareiga šiuo atveju ir kokia Konstitucijos nustatyta eiga. Taigi, vėta paaiškinti.

JAV yra įstatymais pagrįsta respublika. Nėra karaliaus. Visi gyventojai privalo vieno dalyko įstatymų laikytis. Prezidentas, apsiimdamas pareigas, duoda priesaiką ištikimai vykdyti krašto įstatymus. Jei, kaip atrodo, kad valdžios administracinėje šakoje (kurios galva yra prezidentas) kai kurie aukščiausieji pareigūnai pažeidė įstatymus, prezidento paskirta vyr. prokurorė (Janet Reno) privalo tam reikalui paskirti nepriklausomą prokurorą – vyr. prokurorėi neįmanoma pačiai bešališkai atlikti tyrimą, nes prezidentas yra jos viršininkas. Tuo tarpu ji, kaip nepriklausomas prokuroras neteisėtai pasielgia arba pažeidžia įstatymus savo tyrimuose, jis gali būti vyr. prokurorės pašalinamas arba prezidentas gali jai

jis pripažinti, kad, jo partijai laimėjus mažesnę procentą balsų negu prieš nepriklausomą komisiją, jis gali būti vyr. prokurorės pašalinamas arba prezidentas gali jai

įsakyti tai padaryti. Tačiau toks pašalinimas turi būti pateiktas. Taigi, visa kritika nukreipta į Ken Starr pusę yra nesąmonė; jeigu jis iš tikrųjų būtų kuo nusikaltes, jį galėjo labai paprastai pašalinti.

Dėl paties prezidento netinkamo elgesio yra nustatytas „impeachment“ procesas, kuris nebūtinai priveda prie pašalinimo. Kai nepriklausomas savo tyrimuose randa, kad įstatymai buvo rimtai pažeisti, jis privalo nedelsiant savo duomenis pateikti Atstovų rūmų Juridinei komisijai, kuri tuomet nusprendžia (daugumos balsais), ar reikalingas dėsio. Jeigu taip, tuomet sprendimas perves Atstovų rūmams. Daugumai nubalsavus vesti procesą pirmyn, prasideda išsamus tyrimas Juridine komisijoje, į kurios posėdžius kviečiami liudininkai už ir prieš prezidentą. Ken Starr ir komisijos pirmininkas pakartotinai prašė Baltųjų rūmų pristatyti informaciją, kuri išteisinėtų prezidentą; ligi šiol nieko nepateikta.

Prezidento šalininkai pristatytų duomenų neneigia; jie tik tvirtina, jog tai menkinė. Kitą savaitę komisija numato balsuoti už ar prieš „impeachment“ – t.y. ar buvo prasizengimų, kurie verti procedūros tęsimo. Daugumai nubalsavus „už“, reikalinga būtų pateiktas Atstovų rūmams. Jeigu čia dauguma panašiai nubalsuotų, tada

įvyktų teismas Senate. Prezidento pašalinimui turi pritarti du trečdaliai senatorių. Dažnai minima „censure“ baudmė yra prezidento asmeniškas paėikimas Kongreso rūmuose.

Apsimoka ir trumpai susumuoti Ken Starr pateiktus duomenis:

1. Prezidentas pakartotinai melavo, po priesaiką pristatydamas teismui informaciją raštu (deposition) ir liudydamas prieš „grand jury“; melavo savo kabinetų ministrams, patarėjams; leido savo advokatui pateikti klaidingą informaciją federaliniam teisėjui; stengėsi paveikti liudininkus.

2. Pažadėjęs visuomenei, kad kooperuos, atsisakė šėis kartus liudyti prieš „grand jury“, nors tai visiems privola, kad subito tik po grasinimo, kad bus priverstas; trūkdė federaliniams tyrimams, lengvabūdiškai pateikdamas įvairias privilegijas, kurios visos buvo teisėjų atmetos; toliau meluoja, tvirtindamas, kad jo liudijimas po priesaiką buvo techniškai teisingas.

3. Naudojo visuomenės apmokėtus valdžios pareigūnus asmeniškiesiems reikalams.

Starr pateikė duomenis tik Lewinsky reikalu, nes čia turėjo įrodymų. Prezidentas prisipažino santykius su Monika, nes buvo pagautas. Reikia neužmiršti, kad yra ir kitų skandalių. Tačiau tyrimėjimai užsidėsi ir neužbaigti, nes 120 liudininkų „neatsimena“, cituoja privilegiją savęs neįkriminaluoti, arba pabėgo į užsienį. Pareikalauti dokumentų pareigūnai, kiti staiga paslaptingai atsirado po dvejų metų – bet niekas apie tai nieko nežino. Paklaustas senatoriaus ar bet kada yra buvę taip sunku išgauti informaciją, vienas prokuroras atsakė, kad taip – kai jis, prieš eilę metų, turėjo reikalų su New York mafija.

Dar daug neatsakytų klausimų apie milijonus dolerių, kurie nelegaliai atplaukė iš Kinijos, Indonezijos ir Teamsters unijos, apie darytus grašinimus Kathleen Willey ir kitoms moterims, ir t.t.

Yra tomų prirašytų apie Clinton valdžios korupciją. Vertėtų Clinton šalininkams, kurie tvirtina, jog yra menkinėis meluoti po priesaiką, pasisakyti apie šio Tomo More gyvenimą; jis galva padėjo vietoj, kad meluotų su priesaika pripažinant Henrika VIII bažnyčios galvą.

Ken Starr pateikti dokumentai daug pasako apie šio prezidento charakterį. Kaip Amerikos visuomenė ir tai reaguoja daug pasako apie Amerikos charakterį.

Danutė Bindokienė

Dabar laikas persvarstyti

Praėjusį savaitgalį Clevelande įvyko Premijų šventė, kurios metu JAV LB Kultūros taryba akivaizdžiai dėmesio šviesa apšvietė kai kuriuos asmenis ir institucijas, svarbų vaidmenį vaidinančias Amerikos lietuvių gyvenime. Paskirtos penkios premijos, kurių mecenatas buvo Lietuvių fondas, įteikti žymenys, pasakytai sveikinimo ir padėkos žodžiai. Rodos, tuo ir turėjo šis didysis 1998 m. projektas pasibaigti, tačiau virš mūsų galvų, kaip gresmingi debesys, tebedunkso kritika, priekaištai, nepasitenkinimas ir laureatų parinkimo, ir premijuotųjų kategorijų vertinimo kriterijais.

Suprantama, kad visi apie save esame kur kas geresnės nuomonės, kaip kiti apie mus. Kai kažkas kitas gauna ordiną (ar aukštesnį jo laipsnį), medali, žymenį, premiją, užuot pasidžiaugė jo laimėjimu, pradedame kibirais pilti savo kartelį ir menkinti pagerbtojo nuopelnus, užmiršę prisitaikyti lietuvišką patarlę: „Būk girtinas, bet nesigirk“.

Vis tik verta atvirom akim pažvelgti ir premijas, ir į jų skyrimo būdą, kad kitais metais būtų galima išvengti nesklendimų ir visiems būtų aišku, kas, kodėl, ir kaip premijuojama.

Pasiskaicius „Draugo“ (lapkričio 14, šeštadienis) priedas) vertinimo komisijų pirmininkų ar atstovų pasisakymus apie laureatus, kilo daugiau klausimų negu atsakymų.

Kaip žinome, buvo paskirtos muzikos, švietimo, radijo laido, meno ir žurnalisto premijos. Galbūt atėjo laikas keisti tuos pavadinimus platesniais, aiškesniais. Užuot muzikos, siulytume „muzikos pasaulio“ premiją, į kurios apimtį galėtų įeiti tiek pavieniai asmenys, tiek muzikiniai vienetai (chorai, ansambliai ir pan.). Nekenktų praplešti ir švietimo kategoriją, daugiau dėmesio kreipiant ne į paskirus mokytojus, mokyklų vedėjus ar vadovėlių autorius, o lietuviškas mokyklas, kurios pasizymi ypatinga veikla (nebūtinai mokinių skaičiumi), sėkmingu lietuviškos seklos sėjimu mūsų atžalyno samonėn. Prasminga buvo šimet apdovanoti premija Los Angeles Šv. Kazimiero lit. mokyklą, bet, manykime, ne dėl to, kad ji veikia 50 metų, o dėl jos našaus darbo.

Sustokime prie žurnalisto, kurio savoką minėtame „Draugo“ numeryje mėgino aptarti Juozas Žygas. Galima sutikti, kad ne kiekvienas, kurio rašinys išspausdinamas lietuviškame laikraštyje, yra jau žurnalistas, tačiau nuostumi korespondentų į kažkokių antraeilių tikrai netiktų. Tai jie iš tikrųjų yra mūsų spaudos pagrindas, laikydami savo pirštą ant visuomeninės veiklos pulso ir perduodami jo ritmą skaitytojams. Ar aprašomas eilinis negausios organizacijos susirinkimas, ar plataus masto renginys, rašančiojo žodžiai kuria mūsų lietuviškosios veiklos istoriją, svarbią ir mums patiems, ir atečiai. Ačiū Dievui už kiekvieną tokį spaudos bendradarbį! Neneigiant „žurnalistų-svarstytojų“, kaip straipsnelio autorius juos pavadino, svarbos mūsų spaudai, vargu galime užsiminti tokia prabanga ir negausių jos darbuotojų skirstyti į pirmieles, antraeiles ir dar kitieles kategorijas. Ar nebūtų tiksčiau tą žurnalisto premiją pavadinti „Spaudos darbuotojo (arba bendradarbio) žymeniu“? Tuomet nereiktų nuogaustauti, kad ne „tokios kategorijos žurnalistui“ ji teko.

Tuo pačiu noretume siūlyti ir kitą šios premijos (o galbūt ir kitų) kandidatų parinkimo būdą. Užuot prašymų siųsti kandidatus premijai, sudarytoji komisija gali juk pati parinkti tinkamą asmenį, nes žurnalisto darbas nėra slaptas – visi gali skaityti jo straipsnius, nuolat matyti pavarde mūsų spaudos puslapiuose. Pasiremiant vien siūlymais, kyla pavojus „nepamatyti miško per medžius“: jeigu neatsiras draugų, kurie pasilytų tą ar kitą asmenį, nors jis ir labai vertas pažymėjimo, jis bus paliktas už durų.

Tad raginame JAV Kultūros tarybą jau dabar sudaryti aiškias taisykles, kuriomis galėtų vadovautis ne tik ateinančių metų, bet ir ateities vertinimo komisijos. Reikia apsispręsti, už kokią veiklą ar jos tarpinį premija skirtina: už „viso gyvenimo kūrybą“, už tai, kad „žmogus jau brandaus amžiaus ir niekad niekas jam jokios premijos dar nepaskyrė“, už tai, kad „jis gyvena tam tikroje vietovėje“ ar už konkrečią tų metų, už kuriuos skiriama premija, veiklą premijuojamoje srityje?

pabukim draugai. Užtat, prašau, būk gera ir pasilik“.

— Tokia nuosirdi kalba ir mane suminkštino. Jutau nusilenkanti nirsulį. Ėmė gailėti mane ir tikrai kenčiančio žmogaus. Jis taip nuosirdžiai, beveik gaudžiai kalbėjo. „Suprantu“, pasakiau, ir kiekvienam žodyje jaučiu, kad ir tamstai ne lengvi buvo tie metai. Neneigiu, kad tamsta gali mane mylėti, bet kai daryti, jeigu aš tamstos nemyliu. „Aš ir neverčiu, kad mane mylėtų. Aš tik prašau, kad pasiliktum čia, kad būtum draugu“.

„Net, jeigu ir aš mylėčiau ne tamstą, bet visiškai ką kitą ir jokios vilties neturėčiau tamstą kada nors pamilti“? Jis staiga pakėlė galvą taip, lyg būtų krūptelėjęs, ir sužiūro tiesiai į akis. Tik dabar pamaciau, kokios tamsiai pilkos jo akys ir kiauurai persmeigiančios... „Tai Jonas“, beveik pašnibždomis pasakė, kiek kilstelėjo abi rankas, pajudino po du suglaustus pirštus, kurie turėjo reikšti kabutes ir tokiu pat balsu pridėjo: „pusbrolis“. Kai rankas kilstelėjo, ir mano ranka nustumu nuo jo rankos. Nebėdėjau atgal, pasitraukiau prie savęs, bet jis, atrodo, to net nepastebėjo ir tebežiūrėjo tiesiai į akis. Akimirksnį kitą abu taip patylėjome, paskum pasakiau: „Kodėl tuoj Jonas ir kodėl tas pusbrolis su pašaipos padazu? Ar manai, kad per gyvenimą tik du vyrus tetamčiau? Tik tamstą ir pusbroli“? „Man nesvarbu“, nutraukė gana kietai, bet tuoj susigriebė. „Esi ne šešiolikinis, aš irgi ne šešiolikinis. Abu gyvenom savais gyvenimais, bet dabar abu esame kartu. Man net skaudu pagalvoti, kad likimas vėl suvedė taip vėlai. Aš juk galvodavau ir galvodavau, kur ta nuostabi mergaitė savo dienas leidžia.“

(Bus daugiau)

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ

NAŠTA

JURGIS JANKUS
ROMANAS

Nr.79

(Tėsinys)

— Tik po Kalėdų... Atsimeni, kai kviečiamas nenuvykai, vėl užkalbino. Paprastai uždėdavo tik išgerti ir su vyrais pasišneketi. Per tą gal pusantros metų, kai pradėjo užeidinėti, neatsimenu, kad ką būtų valges, o tą sykį pasiprašė priešpiečių. Pasiėmė alaus ir atsėdėdo patiam kampe ko toliausiai nuo baro. Kai atnešiau, paklausė: „Ar turi valandėlę laiko?“ Užeiga buvo tuščia, ir laiko tikrai turėjau. Pasakyti, kad neturiu, būtų reikėję meluoti, tai sumečiau į klausimą atsakyti klausimu: „Kodėl?“. „Aš labai noriu pasikalbėti. Ne taip sau. Rimtai“. Pažiūrėjo į Joną, kuris kitam svetainės gale kaziną ką triušinėjo už bufeto. Jis buvo net visai į kitą pusę nusisukęs. Ar negaletum prisėsti. Bus panašiau, kad šnekasi du pažįstami žmonės. Prašau. Atsėdėdau. Valandėlę abu tylėjome. Aš neturėjau ką pasakyti, o jis gal ieškojo pirmojo žodžio. Kiek patylėjęs pasakė: „Juk mane tikrai atsimeni, tik dediesi nepažįstanti“. „Pasitaiko pažinčių, kurias sveikiau visiškai užmiršti“, kiek galėdama ramiau atsakiau. „Ar tai vis negali atleisti už mano anų dienų pakvailiojimą? Suprask, kad tada jūs buvote mums visiškai nežinomas pasaulis, o mes apsvaigę pergale. Ar gali suprasti, kaip buvo mums? Vieną akimirksnį žinai, kad esi gy-

vas, o kitą tavęs nebėr. Pats ant savo pečių nešiai sužeistą draugą, nešiau išgelbėti, o kai padėjau jau buvo lavonas. Kiekvieną sekundę žinojau, kad čia pat ir man gali būti taip pat. Ir tik todėl, kad pasaulį reikia ginti nuo bepročio vokiečio. Ir staiga nebėra. Ir pasaulis laisvas nuo vokiečio ir tu pats, sutraiskęs vokiečių, tebesi gyvas. Ir visas pasaulis dabar tavo. Tai viskas galima, nes viskas dabar tavo. Žinau, kad buvo kvailystė, bet juk yra tokių kvailysčių, kurias galima ir suprasti, ir atleisti“.

— Nutilo. Tylėjau ir aš. Lindo į galvą žodžiai, kad tada jis man buvo bjauresnis už patį bjauriausią vokiečių, nes ne vienas vokiečių nesikėsino manęs prievartauti. Knietėjo, bet nepasakiau. Nedrįsau. Tokie žodžiai ramioje jaukioje svetainėje nenorėjo eiti iš burnos. Kiek patylėjęs pakėlė akis nuo lėkšės ir pasakė: „Kas buvo — buvo. Viskas pasiliko anoje praeiktoje Vokietijoje, o mes esame čia sveiki ir gyvi. Gerai, kad tada man nedrožei, kai buvai užsimojusi. Būtum toje vietoje ir pasilikusi. Mano ranka jau buvo ant pistoleto. Kas būtų rūpinęsis dar viena nace, įžeidusia amerikietį kareivį, bet buvai apdairėse: pamatėi, kur mano ranka, susigriebėi, nuėjai, palikai mane išsiziojus. Užmirškim ir tą bjaurų akimirksnį. Turbūt taip reikėjo, kad du daugelio metų susitiktumė čia. Juk nu tik akimirksnio, kai palikai stovintį, tavęs užmiršti negalėjau. Kai prieš metus čia netvėcia su draugu užėjai išgerti alaus ir pamaciau tave, maniau, kad širdis š krutinės išleks, bet manęs nepažinai ar taip gerai dėjais nepažįstanti, kad suabejojau. Argi būtų galėjęs kaip nors iš kur nors atsirasti toks praeiktas panšumas. Norėjau klausyti, bet negalėjau prisiversti. M-

ginau taip sau pašnekinti, bet visada praplaukdavai kaip akla ir nebūtų dvasia. Tai mane ne sykį siutino, bet laikiausi. Jutau, kad gali baigtis tuo tada nebaigtu antausiu, o ką aš? Nebe pistoleto laikai. Net ir antausio. Kaip pasisteisinti į moters antausį atsakęs vyrišku. Jono klausiti nenorėjau. Kas žino, ką esi jam pasakiusi ir ko ne. Tik pasišnekejus su tuo, kur rudenį pas judu buvo atvažiavęs, įsitikinau, kad esi ta pati ir kad pažįsti mane, ir kad tebeširsi. Pagalvojau: o tegu širsta. Tiek laukęs, dar metus kitus palauksiu, pasitengsiu. Kad pažintų, koks iš tikrųjų esu. Ko tik neplanavau. Galvojau tapti nuolatinio valgytoju, daug ką galvojau, bet kai sužinojau, kad judu išvažiuojate, visi ilgalaikiai planai nuėjo veltui. Prašau būk kantri, nepakilk ir nenuiek. Išklausk ir kaltąją pusę. Nesiginu, būvau kaltas, bet nenusikaltau taip, kad reikėtų uždaryti ligi gyvos galvos. Daugiau negu metus matei mane dažną dieną. Ar matei nors kartą girtą ar pakėlusį triukšmą? Ar reikėjo Jonui kada mesti mane lauk. Aš ir ne plikis. Turiu ir namus ir puspenko šimto akrų ūkį. Tiesa, dabar jo nedirbu. Kai tėvas numirė — išnuomoju. Atvažiuotum kada pažiūrėti. Nuostabi tarpukalnė. Ir derlinga. Galėtumėm karališkai gyventi. Tegu Jonas sau važiuoja, o tu pasilik čia. Jau žinau, kad pamilai tuos kalnus, o aš pamilau tave. Iš karto maniau, kad judu vėde, bet dabar žinau, kad tik pusbroliai. Tai su Jonu juk niekas neriša. Ju — ligi šiol gyvenot kas sau, galėsite gyventi ir toliau. Nemanau, kad ir jis įsikurtu kur už jūrų marių. Atvažiuos, pasimatysite. O su kalnais nesimatysi. Jie gimė čia ir stovės čia Pasiilgsi. Labiau pasiilgsi negu galvoji. Nesakau, kad tuoj veskimės. Tik pasilik. Nubraukim priešiškus į šoną ir

PRIEŠKALĖDINIO LAIKOTARPIO PROBLEMOS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Jau net prieš Padėkos dieną visoje žiniasklaidoje pasipylė skelbimų potvynis, siūlant „nupigintą“ kaledines dovanas, kviečiant lankyti parduotuves bet kuriuo dienos ar net nakties metu. Labai reklamuojami nauji žaislai vaikams, tačiau televizijoje buvo praneštas vyriausybės institucijų perspėjimas, kad penki nauji žaislai yra pavojingi vaikams sveikatai ar net gyvybei, o vienas jų moko šaudyti į taikinius. Ar ne graudu? Tuo tarpu krikščionys laukia Kūdikėlio gimimo ir ruošiasi tai šventei, ir religijai, ir pasauliškai pasirengę, kaip to reikalauja modernus gyvenimas. Parapijose vyksta rekonstrukcijos, specialios pamaldos, kad galėtume tinkamai pasiruošti Kūdikėlio gimimo šventei, bet taip pat nepamirštame parūpinti kaledines dovanas mūsų artimiesiems.

Clevelando milijoninio tiražo dienraščio „The Plain Dealer“ sekmadienio laidą sunku pakelti nuo milžiniško skelbimų ir katalogų kiekio. Tuo tarpu katalikų bažnyčiose prasideda Adventas. Tai maldingo susikaupimo laikotarpis, kuris prasideda lapkričio 30 d., švento Andriejaus diena. Deja, tas religinio susikaupimo elementas dingsta viešumoje, adventą pavertus „apsipirkimo laikotarpiu“. Statistika duomenys rodo, kad per tą laikotarpį prekybininkai uždirba virš 25 procentų metinio pelno. Mokyklose ir parduotuvėse jau siaučia raudonasis, pilvotas Kalėdų senelis, kuris neturi jokio panašumo su legendariniu šventuoju, Myros vyskupu Mikalojumi. Parduotuvėse skatinama vaikų kiti ant „Senio“ kelių ir jam pasakyti, kokių jie pageidauja kaledinių dovanų, o fotografas daro jų „portretus“.

Graudu, nes Kalėdos yra grynai krikščioniška religinė šventė, o ją pasipiginavimui išnaudoja tie, kurie nepripažįsta jokio Dievo ir niekina krikščionis. Netrukus gal vyks teismo procedūros dėl viešose vietose išstatytos prakartėlės, kaip tai įvyko pernai viename Clevelando priemiestyje. Bet, jei ne toji prakartelė, tikrasis Kalėdų simbolis, tai ir pelno nebūtų...

Dienraščių laidose sunku rasti straipsnių, nes jie slepiasi tarp reklamų, o laisvų dėžučių luža nuo katalogų ir aukų prašymų. Atsirado daug veteranų ir kitų „šalpos“ organizacijų, kurios siūnia užsakyti atvirukus, kalendorius, adresų lipinukus ir didelius laimėjimų pažadus.

Penktadienio vakare po Padėkos dienos Clevelando televizija transliavo miesto centre tradicinę prieškalėdinę programą, kuri vadinasi „This the season“ — kažkoks sezonas. Programą stebėjo per 70.000 žiūrovų. Pradžioje kažkoks choras dainavo negirdėtą dainą, siūbuodamas ir plodamas rankomis. Toliau buvo dailusis čiuožimas, kol pagaliau tarsi iš debesų pasirodė „Santa“. Jis pirmą kartą savo humoristiniame žodyje ištare „Christmas“ — Kalėdos, visiems palinkėdamas linksmų Kalėdų ir gero „sezon“. Programa pasibaigė įspūdingomis ugnies salėmis. Tai puikus patarnavimas godiems prekybininkams, kurie prieškalėdiniame laikotarpyje siekia didžiausio pelno Kristaus gimimo šventės sąskaiton. Nesmaga televizijoje stebėti, kai po Padėkos dienos prekyvietėse

buvo didžiulis susigrūdimas ir nepaprastai ilgos eilės, nes didoka dalis tarnautojų turėjo laisvą savaitgalį. Džiūgavo reporteriai tokia „apsipirkimo“ laikotarpio sekme, o prekyvietėse be atvangos čirškėjo kasų ir kredito kortelių mašinelės.

Aišku, kad ir mes pirkime dovanas savo artimiesiems, tačiau reikia pagalvoti, kad viena vertingiausių dovanų yra lietuviško laikraščio prenumerata, pasinaudojant skelbiamu prenumeratos atpiginimu. Tai ne vien pareiga, bet ir malonumo bei naudos suteikimas.

Jei prekybinių skelbimų tradicija vyrauja visame krašte, tai kodėl lietuviškoji spauda neišnaudoja tos progos ir neįkatiną prekybininkus bei kitus profesionalus talpinti „prieškalėdinius skelbimus“, tuo papildant laikraščio išdą? Turime lietuviškas parduotuves, restoranus ir kitas verslo įmones bei patarnavimų įstaigas. Nepakanka pasitenkinti sveikinimais ar kalėdiniais atvirukais, bet reikia megdžioti didžiąją spaudą. Lietuviškoji spauda turi daug išlaidų, jų tarpe tarnautojų algos, nuolat didėjančios pašto ir spausdinimo išlaidos. Mūsų spaudos dovana kitiems yra dovana ir spaudai.

Laukime Kūdikėlio gimimo šventės su malda, giesme ir su dovanomis, tačiau neieškime komercinei, nuotakai užvaldyti mūsų dvasios. Kas gi yra kaledinė dovana? Tai ne kas kita, tik patvirtinimas džiaugsmo, kad gimė mūsų Išganytojas ir kad ta proga nešame džiaugsmą kitiems ir juo pasidaliname.

PAMINKLINĖ LENTA GYDYTOJUI JONUI STAUGAIČIUI

Spalio 16 d., penktadienį, Kaune atidengta paminklinė lenta pirmajam Lietuvos gydytojų sąjungos prezidentui Jonui Staugaiciui. Iškilnėse dalyvavo Sveikatos apsaugos ministras Mindaugas Stankevičius, Lietuvos gydytojų sąjungos prezidentas profesorius Algis Mickis, Kaune vykstančio Lietuvos gydytojų sąjungos 10-ojo suvažiavimo dalyviai.

Paminklinės lentos autorius skulptorius Vladas Žuklys da-

Sveikatos apsaugos ministras Mindaugas Stankevičius (kairėje) ir Lietuvos gydytojų sąjungos (LGS) prezidentas profesorius Algis Mickis atidengia paminklinę lentą pirmajam LGS prezidentui Jonui Staugaiciui atminti. Eltos nuotr.

Valstybės įmone „Lietuvos paštas“ išleido į apyvartą du naujus pašto ženklus, skirtus šv. Kalėdoms.

Nuotr. Eltos

bartiniam Lietuvos gydytojų sąjungos prezidentui profesorui A. Mickiui įteikė J. Staugaicio bareljefą.

Gydytojas Jonas Staugaitis (1868-1952) suvaidino didelį vaidmenį organizuojant Lietuvos gydytojų sąjungą (LGS), buvo jos pirmininkas nuo įsikūrimo 1924 metais iki 1933 metų. 1933 metais, šeštajame LGS suvažiavime buvo paminėtas J. Staugaicio 65 metų jubiliejus, o jis pats — išrinktas sąjungos garbės nariu.

J. Staugaitis padėjo įkurti Gydytojų savišalpos kasą, reguliuoti jos santykius su gydytojų organizacijomis. Daugelį metų jis buvo renkamas Kauno miesto ligonių kasos, Socialinio draudimo bei taikos komisijos pirmininku. (Elta)

LIETUVIS PAGERBTAS TARPTAUTINĖJE KONFERENCIJOJE

Northern Illinois universiteto inžinerijos fakulteto viršininkas Romualdas Kašuba buvo pagerbtas už mokslinį pranešimą Krokuvėje, Lenkijoje, UNESCO Global Congress on Engineering Education tarptautinėje konferencijos metu. Jo pranešimas, pavadinamas „Broad-based Collaborative Partnerships for Technical Interactions Between Academia, Industry and Non-engineering Sectors“ apdovanotas konferencijos aukščiausiu pažymėjimu; tik trys iš 125 konferencijos pranešimų buvo pagerbti.

Dr. Romualdas Kašuba gyvena St. Charles, Illinois.

1998 11 14

Prof. Romualdas Kašuba.

PRAEITIS LIETUVA — FOTOGRAFIJOSE, PIEŠINIJOSE, BRĖŽINIJOSE

Jei kiltų sumanymas leisti knygą apie lietuvių gyvenimą praeityje, autoriai galėtų apsiimti ir be žodžių — pasakę Lietuvos valstybinio muziejaus Etnografinio skyriaus vedėja dr. Elvyda Lazauskaitė. Vien

tik šiame muziejuje yra sukaupta tiek etnografinės ikonografijos — nuotraukų, piešinių, brėžinių, kad jų visiškai pakaktų išsamiai vaizdinei tautos gyvenimo panoramai. O kur dar kiti muziejai!

Šiomet sukanka 50 metų, kai Lietuvos valstybinis muziejus pradėjo rengti etnografinės ekspedicijas. Aplankyta daugybė vietovių, nufotografuota ar kitaip užfiksuota šimtai senųjų trobų, klečių, kitų pastatų, jų puošybos elementų, mažosios architektūros, baldų, interjero, tekstilės pavyzdžių, namų apyvokos rakandų, drabužių, žemdirbystės padargų, verslo ir kitų objektų. Nacionalinio muziejaus etnografinėje fototeke saugoma apie 40 tūkstančių fotonegatyvų. Dauguma jų — iš ekspedicijų, tačiau yra ir labai senų fotografijų, siekiančių fotografijos atsiradimo pradžią. Kad ir be specialios etnografinės intencijos nufotografuoti senieji turgūs, medžioklės, žūklės, kiti gyvenimo vaizdėliai, pasak E. Lazauskaitės, mokslininkams yra neįkainojama tautos tradicijų pažinimo vertybė. Yra nuotraukų, kurios saugomos kaip vieninteliai liudininiai, kai kurių buvusių, šiandien jau visiškai išnykusių mūsų kaimų. Ypač vertinama muziejuje esanti profesoriaus Igno Končiaus fotonegatyvų kolekcija iš prieškarinio laiko, kurioje įamžinta mažoji liau-

dies architektūra — šiandien taip pat jau išnykę kryžiai, koplytelės, paminklai.

Minėdamas pirmųjų etnografinių ekspedicijų 50-mečių Lietuvos nacionalinis muziejus trečiadienį, lapkričio 11 dieną, rengė konferenciją „Etnografinė ikonografija“. Ji vyks muziejaus salėje (Vilnius, Arsenalo 3). Papasakoti apie savo etnografinės ikonografijos rinkinius, jų saugojimo ir tyrinėjimo problemas pakviesti kitų Lietuvos muziejų, mokslo įstaigų atstovai, mokslininkai etnologai. (Elta)

ĮAMŽINTA KAIMO TRAGEDIJA

Kauno rajone, Vandžiogaloje lapkričio 29 dieną atidengtas tautodailininko Adolfo Terešiaus sukurtas koplytstulpis 1863 metų sukilimo aukų atminimui ir Ibenų kaimo tragedijai įamžinti.

1863 metų sukilimas, apėmęs visą Lietuvą, skaudžius pėdsakus paliko ir Kauno rajone. Tais metais, pasak istorikų, caro kariuomenė sudegino Ibenų kaimą, o trisdešimt jame gyvenusių šeimų ištremė į Sibirą. Jų vietoje buvo apgyvendinta tiek pat kolonistų šeimų.

Kauno rajono paminklotvarkos specialistai per eilę metų surinko istorinę ir kraštotyrinę medžiagą apie šio kaimo praeitį. Vietinių kaimo gyventojų prisiminimai apie tų dienų įvykius kraštotyrininkų

buvo surašyti ir išspausdinti 1957 metais išleistoje knygoje „Kraštotyra“, kituose istoriniuose leidiniuose.

Koplytstulpio atidengimo proga Vandžiogalos seniūnijos kultūros namuose vyko vakaras, skirtas bažnyčios šventoriuje palaidotų sukilėlių atminimui. (Elta)

JUBILIEJUS PAMINĖTAS VAŠINGTONE

Lietuvos kariuomenės 80-metis paminėtas Vašingtone. Jubiliejaus proga viename didžiausių JAV sostinės karinių fortų Lietuvos ambasada lapkričio 20 d. surengė diplomatinę priemonę, į kurią atvyko per 300 svečių.

Tarp apsilankiusių Karininkų klube — JAV armijos sekretorius Robert Louis Caldera, Gynybos ir Valstybės departamentų, Kongreso pareigūnai, aukšto rango kariškiai, Vašingtone akredituoti užsienio gynybos atašė. Priėmimo dalyvavo ir delegacija iš Pensilvanijos Tautinės gvardijos, su kuria Lietuvos kariuomenė palaiko ypač glaudžius ryšius.

Lietuvos gynybos atašė majoras Valdemaras Sarapinas pažymi, kad šis priėmimas buvo puiki proga atkreipti aukštųjų Amerikos ir kitų valstybių pareigūnų dėmesį į Lietuvos pastangas, siekiant narystės NATO, taip pat praktinį Lietuvos kariuomenės indelį užtikrinant taiką ir saugumą. (Elta)

Savo vestuvių proga Nida (Tijūnelytė) ir Michael Verachtert „Saulutė“, Lietuvos Vaikų globos būreliui, atsiuntė 250 dol. auką. Gražu, kad savo laimingiausią dieną jaunoji pora prisiminė vargingai gyvenančius Lietuvos vaikučius.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

ŽEMIAUSIOS KAINOS Į VILNIŲ

Chicago \$399.00
Newark \$350.00

Specialios kainos skrydžiams į Vilnių iš įvairių JAV miestų.

Baltimore	\$480.00
Cleveland	\$540.00
Denver	\$564.00
Detroit	\$504.00
Los Angeles	\$594.00
Minneapolis	\$504.00
Omaha	\$582.00
Orlando	\$504.00
San Francisco	\$594.00
Tampa	\$504.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius.

Del bilietų užsakymo ir kitos informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę. Maloniai Jums patarnausime.

American Travel Service

9439 S. Kedzie, Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel. 708-422-3000, 800-422-3190
Fax 708-422-3163

Užsisakykite Algimanto Mackaus knygų leidimo fondo turimų knygų:

- Alfonsas Nyka-Niliūnas. Dienoraščio fragmentai 1938-1970. 1998 m. 544 p. \$25.00
- Julius Kaupas. Raštai. 1997 m. 728 p. \$30.00
- Artūras Tereškinas. Absonia. Eilėraščiai. 1995 m. 72 p. \$10.00
- Algirdas Landsbergis. Du utopiški vaidinimai. Dramos. 1994 m. 144 p. \$12.00
- Zivilė Bilaišytė. Detalių reikšmė. Eilėraščiai. 1994 m. 112 p. \$10.00
- Marius Katiliškis. Pirmadienis Emerald gatvėje. Romanas. 1993 m. 208 p. \$14.00
- Kostas Ostrauskas. Ars amoris. Historiae sacrae et profanae. Drama. 1991 m. 328 p. \$15.00
- Vytautas Kavolis. Epochų signatūros. Lietuvių kultūros istorija. 1991 m. 216 p. \$10.00
- Sem Benelli. Apsiautalas. Drama. Vertė Balys Sruoga. 1988 m. 176 p. \$8.00
- Rainer Maria Rilke. Sakmė apie korneto Kristupo Rilkes mėlę ir mirtį. Vertė Henrikas Nagys. Ilustravo Telesforas Valius. 1987 m. 56 p. \$12.00
- Vytautas Kavolis. Samoningumo trajektorijos. Lietuvių kultūros modernėjimo aspektai. 1986 m. 240 p. \$10.00
- Algimantas Mackus. Augintinių žemė. Eilėraščiai. Ilustr. Pranas Lapė. 1984 m. 200 p. \$15.00
- Algimantas Mackus. Augintinių žemė. Numer. ir dail. pasiraš. \$50.00
- KITŲ LEIDYKLŲ LEIDINIAI:
- Algimantas Mackus. Ir mirtis nebus nugalėta. Rinktiniai raštai. 1994 m. 736 p. \$10.00
- „Skomanto“ serijos apysakos: (3) Atplodo strėlė, (4) Jundos lemtis, (5) Piešikų pili, (6) Užkeiktas lobis, (7) Dievų valia, (8) Mėlynojo varno paslaptis, (9) Ventės kalvis, (10) Polocko ranka, (11) Šarvai Naugardo kunigaikštui, (12) Mindaugo sūnus.
- Taip pat pirmų trijų vertimai angliskai: (1) The Captive, (2) The Fen Wolf, (3) Blood Wedding. Po \$5.00

Užsakymus siųsti:

AM & M Publications. Gintautas Vežys, 218 Brookside Lane A, Willowbrook, IL 60514-2907.

Prie kainos pridėti \$3.00 persiuntimo išlaidoms padengti. Knygų kiekis ribotas.

PIRMASIS ŽIEMOS BURTŲ VAKARAS

DR. LIBERTAS KLIMKA

Diena jau visai sutrumpėjo; drėgna, žvarbu... Vaitoja šiaurinio vėjo lankstomos belapės medžių šakos, bloškia jis į akis tai lietaus lašelius, tai pirmąsias snaiges:

„Žali gireli
Nebežaliuoja,
Nei gegutėli
Nebekukuoja.
Sniegas ir lietus
Girioj vaikščioja
Mazi paukšteliai
Čiulbėt nustojo...“

Senovėje sakydavo, kad lapkričio pabaigoje prasideda „balanos gadyne“, — prie uždegto balanos ar kokios spinksulės teks dirbant grabinėtis. Gerai, kad tų darbų darbėlių nebe daug šiems metams liks. Tik linaminys ir kūlimas, tačiau jie, įveikiami su talkomis, labai nepabosdavo. Štai kaip „linksmai“ snekasi spragilai kuliant dviese: „Pats su pacia“ arba „Cupulupu!“. Kuliant trise: „Pats su pacia, merga trečia; senis, senė ir piemenė!“ šešiese: „Lenta nutašyta, kampe pasatytai!“

Tradiciniuose kaimo papročiuose yra gražių būdų, kaip pagirti darbščiuosius ir paraginti atsiliekančius. Štai pirmieji baigę kulumą turėjo teisę pasiiepti kaimynus, atnešdami jiems į jautį „kursį“, — didelę šiaudinę lėlę. Prasiverdavo durys — vidun įvirsta margai aprengtas „kursis“, o jo nešėjai leidžiasi, kiek įkabindami į kojas. Nelaukiamas ir nemylimas tai svečias, tad jo palydovai prisibijodavo, kad ir juokais būti apkumščiuoti ar pristatyti prie darbo. Gavus kursį, reikia kuo spėriau užbaigti kulumą ar mynimą, kad savo ruožtu galėtų jį toliau boginti. Tada talkininkai tikėdavosi pabaigti. Bet, jei šeimininke ar jos sūsta merga nepastebimai įmesdavo samtį į šalinę, galėjo valgio ir neduoti. Todel kulejai stengdavosi pagauti samtį nešančią mergą ir įristi į kulį. Šeimininkai išpirkdami privalejo iškelti geras pabaigtuves. Senovėje vaisiams dobdavo gaidį, bet ne paprastai — galvą ant kaladės, o su pagaliu per pavožtą po dideliu puo-

du. Gaidelis kartais iš po puodo šukių ir sveikas išstrūkdavo — jo laimė. Lietuvių etnologijos tyrinėtojai mano, kad šiose archaiskuose papročiuose išlikę prisiminimai apie kitados garbintą Gabjaujį — pagoniškąjį jautos darbų dievą. Bet pasikeitė laikai, ir niekam nebereikia senųjų statbų. Nebent juokus su jais išdarinėti...

Norėdami išlūskinti senolių papročių esmę, turime įsigilinti ne tik į jų darbų technologiją, bet ir į mitinę pasaulėjautą. Tai štai kitados manyt, kad žiemą atneša piktosios dvasios. Jos sunaikina augmeniją ir nebeleidžia mielajai saulei užkopti dangaus skliautu aukščiau kaip „per kačergą“. Kaip padėti gamtai atsispirti nelabųjų kėsams? Kad visa atgytų, sužaliuotų? Laikas atitirps iš žiemos sąstingio ir prasidės naujas gamtos gyvybės ciklas, jeigu bus atlikti tam tikri, magiški veiksmai: išdainuotos svarbios giesmės, pamaitintos protėvių vėlės, laikytasi kai kurių apribojimų, draudimų. Čia ir yra senoviskųjų žiemos švenčių prasmė. Mūsų dienas išvardytieji apeiginiai veiksmai pasiekė tautinių kalendorinių papročių pavidalą.

Žiemos šventės visiškai skiriasi nuo vasaros ar rudens: jos neskubios, užtrunka kelerą dienų, ilgai rengiamos — gaminami ypatingi valgiai, persirengėlių kaukės, vaziai „bitėms“ vežioti ir kt. Tarp švenčių vakarais po saulės laidos būdavo visai nedirbama, antraip ateinančiais metais ūkininkauti nesiseks. O svarbiausia, net dieną negalima imtis darbo, susijusio su sukimo judesiu: verpti ratelį, malti gėrimus, vyti siūlus. Tuo, matyt, buvo vengiamas sutrikdyti natūralią gamtos ciklo eigą, Saulės sugrįžimą. Po Lietuvos krikščionybės sutrikdyti natūralią gamtos ciklo eigą, Saulės sugrįžimą. Po Lietuvos krikščionybės sutrikdyti natūralią gamtos ciklo eigą, Saulės sugrįžimą. Po Lietuvos krikščionybės sutrikdyti natūralią gamtos ciklo eigą, Saulės sugrįžimą.

Žiema Lietuvoje.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

vyzdžiui, tikėta, kad per adventą negalima kirsti medžių nei malkoms, nei statybai. Tokių malkų liepsna su baisiausiu trenksmu išlekianti pro kaminą ir uždegsianti trobesius. Suręstą iš tuo metu kirstų sienų namą lankancios dvasios; jos vaitoja ir triukšmauja naktimis. Aki-vaizdu, kad šiuose tikėjimuose slypi pagoniškąjį religijai būdingas žmogaus susitaikinimas su gamta, sielos reinkarnacija į augmeniją, medį.

Antroji svarbi tamsos metų švenčių ypatybė yra burtai ir ateities spėjimai. Prasideda jie sulig pirmąja žiemos švente — Šv. Andriejaus dienos (XI.30) išvakarėse. Ypač smalsuoja jaunos merginos — bene sužinos ką apie likimo skirtąjį bernišką. Sudėtingas, bet ir veiksmingas burtas daromas prie šulinio. Reikia triskart atbulom ir prieš Saulės kryptį apeiti šulinį, barstant paskui save kanapes ar aguonas ir kalbant: „Andriejau, Andriejau, kanapes seju, — parodyk man mano kavalierių“ arba „Šventas Andriejau, atsiųsk man padėjęjų kanapėms rauti“. Kanapėmis nubarstę ir takelį nuo šulinio iki trobos. O kartais jų „paseja“ ir prie lovos. Naktį prie šulinio per sapną atjoja raitelis, — tai tas, už kurio iškės. Kiekvienas burto veiksmas yra mitologiškai pagrįstas. Ateitis suzinoma, bendraujant su dvasių pasauliu. Mirusiųjų karalystėje laikas sustojęs, tarp praeities ir ateities nėra skirtumo. Šulinyje atsispindi kelias į mirusiųjų šali. Sakoma: „Šulinyje žvaigždės ir diena matyti“. Tiksčiausiai šia kelias — Vėlių keliu kitados vadintas Paukščių takas. Galima tarti, kad išbarstytos kanapės ar aguonos, imituojamos daugybę žvįgdėlių, nutiesia kelią į dangaus gėlmę. Paukščių taku ateina žinutė iš protėvių pasaulio, esančio toli už horizonto, už devynių vandenų, už jūrų marių. Štai kodėl vandenynje ieškoma ateities atspindžio. O aplink Paukščių taką esantys ryškiausi žvaigždynai sutampa su žiemos švenčių persirengėlių personažais: Meška, Žirgu, Avinu, Ožiu ir didžiausias paukščiais — Gerve bei Gandru. Etnologų teigimu, persirengėliai vaizduoja toteminius protėvius. Ejimas atbulomis — tai magiškas laiko stabdymas, kad būtų grįžtama į tą metą, kai dar buvo gyvi išėjusieji anapus. Tris kartus pakartotas veiksmas būtinais pasiekia norimą tikslą. Ir burtazodžiai visados ištariami triskart.

O jeigu mergina, gyvenanti šiuolaikinio miesto centre, sugalvotų išsiburti sau ateitį senoviskais būdais? Šulinio, tiesiančio tiltą į menamąjį pasaulį, mieste nerasta. Bet išei-

— Susimildama, kaip nors susitvarkyk laiką, kad suspėtumėm į pirmą veiksmą, — kalba Vytautas, dėstydamas įvairias smulkmenas į kostiumo kišenes.

— Ak, aš jau pasiruošusi! Rūta apsiėmusi naują juodą suknetę virš kelių, ant kaklo ilgi gintariniai karoliai, Vyta atvežti iš Lietuvos. Šviesūs, ilgi plaukai krinta ant pečių ir veido. Vyta, jau ne pirmą kartą, pasityčioja, kad su ta šukuosena ji panaši į Afganistano skaliką. Rūta dėl to visai neįsijaučia, sako, kad tai komplimentas.

Dabar ji kažin ko bėga į rūsi, Vyta girdi, kaip apačioje kaukšį jos lakinių batukų kulnys.

Kartu su Rūta bėga ir Agutė, ji visada paskui savo šeimininkę. Vyta girdi, kaip Rūta jai kažin ką aiškina — paprastai visada tą patį: „Agutė, tu nelidėk, pamiegok per tą laiką, mes sugrįšim už dviejų valandų“. Gerai, kad šuo nesupranta kalbos, nes Rūta niekada gerai neapskaičiuoja laiko. Vien vaidinimas užtruks daugiau kaip dvi valandas, o gi dar jie nori pasiilkti kavutei.

Už minutes Rūta jau viršuje. Paskui ją ir Agutė. Rūta neša krūvą iškalbtų baltinių. — Argi dabar laikas? Reikėjo palikti iki sugrįšim!

tyt yra: tereikia po lovą, ties galva, pastatyti dubenį vandens, ant jo viršaus uždėti balaną — „iltą“. Susapnuos, kad jaunikaitis, paėmęs už rankos, perves tuo tiltu. Tikliau už jo iškės... Tik dubuo turi būti molinis, o balana — iš nedrėgnų medžių. Merginos užtruks daugiau kaip dvi valandas, o gi dar jie nori pasiilkti kavutei.

Vestuvės ar šiaip visokeriopą sėkmę lemdavo Šv. Andriejaus dienos išvakarėse pamirktas vyšnios šakelė, jeigu ji pražydavo Kalėdoms. Pamirkti reikia paslapčia, kur toliau nuo smalsių akių. O šakelė turėtų būti iš svetimo sodo.

Valstiečių amžinas rūpestis: ar ateinantys metai bus derlingi, kiek vyraus orai, kaip seksis ūkio darbai? Spėdavosi šitaip: jei per Šv. Andriejų gausi sniego — išaugs geras vasaros, ypač užderės pupos, žirniai, vikiai; jei saulėta — gerai derės daržovės; jei šalta — vasara bus karšta su perkūnija; jei dregna — graži rugiai žydės ir bus pilni auodai grūdų. Po Šv. Andriejaus žmogus jau drąsiai galvavo į mišką valgyti, — mėsą įmigo žiemai. Senovėje nanyta, kad nuo tada prasidėdavo šaltasis pusmetis.

SPOOKY

T. LAPIS

Rūta skubiai lanksto baltinius ant didžiojo stalo ir žiūri pro langą. Pakibo ant lango ir Agutė.

— Ai, žiūrėk, Spooky vel išbėgęs į gatvę, — sako Rūta.

Spooky, nedidelis, gauruotas, juodas šuniukas, stacionausim ir nukirpta uodega, priklausau kaimynams, Nolan. Spooky su Rūta draugauja — pamatęs kieme, jis visada atbėga prie tvoros pasiimti biskvitėlio, pavizginti uodegos galiuku, pasiklausyti, koks jis protingas ir gražus šuniukas.

— Na, ir pareis, nieko jam neatsitiks, — Vytaas kiek pakelia balsą.

— Aš tuojau sugrįšiu, — sumurmą Rūta.

Pametusi skalbinius, nekreipdama dėmesio į Vyta prieštaračius, ji pasiima biskvitį ir eina į lauką.

— Rūta! — šaukia Vytaas, — Palik šunį ramybėje! Vėl įsielvėsi į kokią istoriją!

Jo balse girdėti neviltis. Bet Rūta jau už durų, su karoliais ir lakuotais bateliais. Palikta kambaryje, Agutė krapčioturi duris, paskui puola prie lango ir ima staugti, nes mato gatvėje savo šeimininkę.

Rūta eina šaligatviu, šuo prie medžio tvarko savo reikalus.

— Spooky! Čia, Spooky, ateik, duosiu biskvitėlį!

Šuo atsisuka, bet prie jos neprieina ir vilionei nepasiduoda. Laisvė brangesnė už biskvitėlį — ne dažnai jam pavyksta išsmukti iš kiemo, pasidaryti po apylinkę! Tarytum jam neįdomu, eina sau patvoriui, pauostinedamas. Rūta iš paskos, kaukšėdama aukštomis kulnėmis.

— Ei, Spooky, kas gi su tavim? Ateik čia, būk geras šuniukas!

Šuo dar kartą pasižiūri į Rūta, lyg nesuprastų, ko iš jo nori. Pauosto tvoros kampą, akimis sekdamas jos judesius, bet kai ji prieina arčiau, šauna skersai gatvę.

Rūta susirupina. Ji mato, kad šuo išsineręs iš apykaklės. Jeigu dabar paklystų, dievai žino, kas su juo gali atsitikti. Reikėtų pranešti Nolanams, bet iki ji nueis, Spooky gali būti jau už bloko.

Rūta paskubina žingsnį. Ji neblogo bėgikė, universitete

DRAUGAS, 1998 m. gruodžio 5 d., šeštadienis

5

dalyvaudavo bėgimo varžybose, tris kartus savaiteje laksto bent po dvi mylias. Žinoma, ne su aukštom kulnėmis, bet tai jos nesulaikys.

Suo įsuka į skersgatvį trečiam bloke, Rūta bėga paskui jį. Jos ilgos, tvirtos kojos skrieja, vos prisiliesdamos žemės pirštų galais, plaukai ir karoliai lekia iš paskos. Suknelė užsitraukė aukštyn, bet Rūta ne iš droviųjų. Pasiveja šunį prie atmatų statinės. Jis taip susikaupęs uosto, kad negirdi, kaip Rūta prislenka artyn.

— Spooky!!!

Jau pyktelėjusi, paima jį griežtai už sprando, bet šuo, surikęs, išsprūsta ir pasileidžia kulversčiais tolyn. Rūta stabteli. Kas tam šuniui užėjo? Juk jie tokie geri draugai! Reikia pergalvoti strategiją.

Ji pasitaiso suknelę, grįžta į gatvę ir eina ramiai aplinkui bloką. Tikrai, Spooky, apejęs iš kitos pusės, atsigulęs pievelėje prie svetimo namo. Kiemelyje už namo moteriškė sukinėjasi apie gėles. Rūta sustoja prie šuns.

— Ir kaip tau ne gėda, — ji sako ramiai, — aš tau visada gera, kodėl bėgi nuo manęs?

Suo sustingęs žiūri į ją ir lengvai suarzgia.

— Ateik, Spooky, eisim namo. Geras šuniukas, good doggie, good, good doggie...

Ji pritupia ir atkiša šuniui biskvitį. Jis kurį laiką abejoja, bet paskui atsikėlęs prieina, atsargiai paima ir sukasi eiti šalin.

Rūta mato savo progą ir griebia šunį už paskutinės kojos. Šuo persigandęs išmeta biskvitį ir ima kaukti lyg skerdžiamas.

Rūtos batelio kulnis įsmigo į žemę, jį parkrito kniūbscia ant žolės, bet vis tiek laiko šunį už kojos. Iš už namo, su vandens žarna rankoje, atbėga moteriškė. Susivelusi, išpūtusi akis.

— Let the dog alone! — Ji rėkia, mosikuodama žarna. — Palik šunį ramybėje, ar girdi? Vagis!

— Jūs nesuprantat... Tai Spooky, mano kaimynų šuo...

Rūta stengiasi paaikškinti, bet pajunta, kad ją apipila šalto vandens srovė. Ji paleidžia šuns koją, o tas kaukdamas neria į kiemą. Šalta srovė persekioja Rūta, ji raitosi į šalį.

— Lady, ar iš proto išėjot, stop, sto-op! — Rūta ginasi nuo srovės rankomis, ir klupdama traukiasi šalin į gatvę. Jos batukas liko įstrigęs žolėje, moteriškė ištraukia jį ir meta į Rūta, visą laiką bardamasi, taip susijaudinusi, kad neįmanoma net suprasti, kas sako. Tada, užsukusi vandenį, nubėga paskui šunį į kiemą ir uždaro vartelius.

Rūta stovi ant šaligatvio apkvairusi, nesuvokdama, kas atsitiko. Nuo plaukų ant veido varva vanduo. Brauko, tempia suknelę žemyn, paskui užsimaua batelį ant šlapios kojos, ir mato, kad jos kojine perplėsta ties keliu. Ji bando eiti, bet pajunta, kad batelio kulnas nulūžęs. Tikrai, kulnas laikosi tikiai ant odos aptraukalo. Susitraukusi šlubuoja namo.

Is tolo jau mato Vyta. Jis, išėjęs į lauką, stovi prie kam-

ŽIEMOS ŠVENTES KAUNO VAIKŲ NAMU AUKLĖTINIAMS

Per žiemos šventes nesijaus užmiršti ir keturių Kauno vaikų namų globotiniai — maždaug šimtui jų gruodžio 18 dieną studentai rengia šventę.

Akcijos „Studentas vaikams“ metu mažuosius planuojama nusivesti į Kauno akademinių dramos teatrą. Čia jie pamatys spektaklio „Batuotas katinas“ premjerą. Šventės organizatoriai tariai ir su Kalėdų seneliu, kad jis aplankytų vaikus bei kartu nusifotografuotų. (Elta)

PAMINKLAS ADOMUI MICKEVIČIUI ŠALČININKUOSE

Šalčininkų miesto centre baigiamas statyti paminklas Adomui Mickevičiui, kurio 200-osios gimimo metinės šįmet pažymimos. Tai antrasis paminklas Lietuvoje žyminiam XIX amžiaus poetui.

Paminklo autorius — skulptorius Bronius Vyšniauskas. Savivaldybės aikštės, kurioje stovės paminklas, architektas — skulptoriaus sūnus Rimvydas Vyšniauskas.

Paminklo autorius prie skulptūros dirbo porą metų. Bronzinę puse metro aukščio poeto skulptūrą jau baigiama lieti. Pasak autoriaus, jauno poeto figūra stovės ant balto lanko, simboliizuojančio vaivorykštę. Joje — A. Mickevičiaus faksimilės lietuvių ir lenkų kalba.

Paminklo pjedestalas jau baigtas. Iškilmingai atidengti paminklą numatoma gruodžio 19 dieną. Ceremonijoje dalyvauti pakviesti Lietuvos vyriausybės ir Kultūros ministerijos atstovai, Vilniaus apskrities vadovai, Lietuvos ir užsienio remėjai. (Elta)

POETO GIMIMO JUBILIEJUS PAMINĖTAS KANADOJE

Kanadoje paminėtos poeto Adomo Mickevičiaus 200-osios gimimo metinės.

Politikai, diplomatai ir poezijos megejai, literatai, taip pat lenkų ir lietuvių bendruomenių nariai susirinko į vakarą, kurį Lietuvos ir Lenkijos ambasados surengė netoli Kanados sostinės Ottavos esančiame Hulo mieste.

Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, šis miestas pasirinktas todėl, kad A. Mickevičius ilgą laiką gyveno Paryžiuje, o Hulo gyventojų daugumą sudaro prancūziskai kalbantys kanadiečiai.

Vakaro svečius pasveikinęs Hulo meras Yves Ducharme pažymėjo, kad šis Kanados miestas, kaip ir sostinė Ottawa, visuomet mieliai bendradarbiauja su Lietuvos ir Lenkijos ambasadomis bei įgyvendina įvairius kultūros projektus.

Per minėjimą pristatyta žymiojo XIX amžiaus poeto kuryba, kalbėta apie patį A. Mickevičių, kurio 200-osios gimimo metinės pažymimos šiemet. (Elta)

Nuotr. A. Žižiūno

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

MAIN OFFICE
(CLOSED ON SUNDAYS)

4801 W. PETERSON AVE., SUITE 618,
CHICAGO, IL 60646. TEL. 773-725-9500.

RUDENS KAINOS

	ten ir atgal	i viena pusę
Ryga	\$515	\$390
Kijevas	\$496	\$415
Lvovas	\$496	\$415
Minskas	\$496	\$390
Vilnius	\$478	\$380
Maskva	\$498	\$420
St. Peterburgas	\$515	\$400

5316 N. MILWAUKEE
AVE., CHICAGO, IL 60630.
TEL. 773-467-0700.

3000 N. MILWAUKEE
AVE., CHICAGO, IL 60618.
TEL. 773-489-4

BELMONT/LARAMIE
5150 W. BELMONT AVE.,
CHICAGO, IL 60641.
TEL. 773-685-2020.

OUT OF STATE
TEL. 1-800-342-5315

5058 S. ARCHER AVE.,
CHICAGO, IL 60632.
TEL. 773-838-8888.

7109 W. ARCHER AVE
CHICAGO, IL 60638
TEL. 773-788-1000.

NILES

9509 N. MILWAUKEE
AVE., NILES, IL 60714.
TEL. 847-581-9800.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/CA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 773-776-1486

MOVING

Ilgametis profesionalus kraustymas
prieinamomis kainomis.
Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
773-925-4331

Gruodžio 12 d. 8 val. vakaro Jaunimo
centre, gruodžio 13 d. 3 val. p. p. —
PLC Lemonte visus, mėgstamus
linksma kaimišką ir „kantrią“ (country)
muziką, smagu šoki, ir koncertą kviečia
dainininkas VIRGIS STAKENAS.
Ištroškusių gales atsisveikinti bare.

**Išnuomojamas
apšildomas 4 kamb.**
1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl.
\$355 j mėn. + „security“
Tel. 773-778-1451

Ieškome darbininkų
paruošt sunkvežimius
dažymui.
Kreiptis: Steve,
tel. 708-396-1515

Jaukus kambarys, šviežias
maistas, rūpestinga priežiūra ir
šeimininkų bei draugiška aplinka.
Visa tai jūs rasite Apolonijos
Steponavičienės namuose.
Tel. 708-387-2067

Washington, D.C. lietuvių savininko
„landscaping“ kompanija ieško 2
darbininkų. Pradinė alga \$6.00 j val.
Vieta gyventi bus parūpinta už \$130 j
mėn. viename asmeniui. Reikia turėti
darbo leidimą. Kreiptis: Alex, tel. 202-
244-2373.

Home Health Care Int'l. Agency
ieško asmenų prižiūrėti vyr.
amžiaus žmones. Anglų k.
reikalinga. Vairuotojo leidimas ir
rekomendacijos pageidaujamos.
\$75 iki \$120 j dieną. Skambinti
Phil arba Janusz, tel. 414-763-2615.

**Išnuomojamas
vienas kambarys**
senesnio amžiaus žmogui.
Galime suteikti pilną
priežiūrą. Kreiptis nuo 8 val.
ryto, tel. 708-594-1184

30 m. vyras ieško pasto-
vaus darbo. Gali remontuoti
namus, valyti, firmoje dirbti
elektriku. Turi patirtį.
Siek tiek kalba angliskai.
Tel. 708-857-8103

Ieškomi darbininkai valymo
darbams. Turi turėti savo transportą
ir važinėti greitkeliais j vakarinius
priemiesčius. Skambinti po 6 v.,
tel. 708-652-2110.

Kokybiškai atliekame mažus ir
didelius namų vidaus darbus:
dedame gipso sienelės, dažome,
klojame plyteles, įrengiame rūsius.
Skambinti:
Vladui, tel. 630-243-9385

Parduodamas mitynių ūkis
arti New Buffalo, MI. Neša gerą
pelną. Lengvos išsimokėjimo
sąlygos, sezoninis darbas; idealu
mokytoji. Kreiptis tel. 616-469-
2509. Kalbėti angliskai.

CLASSIFIED GUIDE

IVAIROS

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turis Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“;
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės
ir „shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

AMBER CONSTRUCTION Co.
Dengiami stogai, kalamas „siding“,
atliekami cemento, „plumbing“ bei
kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Siguitui,
tel. 773-767-1929.

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėsime parduoti, suremontuoti arba
pigiai nupirkti automobilį mūsų aikštelėje
arba auto-varžytinėse. Padėsime persiūti
automobilį, motociklą ar komercinę siuntą
j Lietuvą. Reikalingas skardininkas.
Tel. 708-281-6586.

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš
varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai,
norint pirkti išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne pro-
blema!
• automobilių draudimas geriau-
siomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Jūs sulaukėte garbingo amžiaus,
kuriam iškyla daug problemų.
Jums reikalinga slauga ir globa. Tai
lengvai išspręsite, paskambinę
Apolonijai Steponavičienėi.
Tel. 708-387-2067

Reikalingas angliškai susi-
kalbantis vyras pastoviam
darbui automobilių plovykloje.
Skambinti vakarais 7-9 val.
Algimantui, tel. 708-485-
1676

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

KMIECH REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės j Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir asme-
niškai patarimus. Įkainavimas
veltui.

Realmart
Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime,
mieste ir priemiesčiuose.
Sinteresuoti skambinkite
BUDRAICIUI
Bus. 773-585-6100 Pager 312-368-0367
Fax 773-585-3997

Accent
Homefinders
9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business (708) 423-9111
Voice Mail (708) 233-3374
Fax (708) 423-9235
Pager (312) 707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime
mieste ir priemiesčiuose

VIDAS POSKUS
RE/MAX HOME CENTER
Marketing Consultant
Tel. 773-297-2013
708-886-9386 V.M.
• perkant ar parduodant nekilno-
jamą turtą;
• „foreclosure“ ir „handyman-spe-
cial“ nuosavybės;
• nekilnojamo turto įvertinimas.

MARQUETTE
PHOTO
SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutau-
pysite. Pasinaudokite mūsų pa-
togių „lay-away“ planu. At-
liekame visus foto laboratorijos
darbus.
Darbo val.: kasdien 8 v.r.-6 v.v.;
šeštą, 8 v.r.-4 v.p.p.; sekmd.
uždaryta. Antrą, ir trečd. su-
sikalbės lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500
• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas—„catered“
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai
miesto centre
Savaitgalį uždaryta

WILLOWBROOK BALLROOM

Mano nuomone
šauniausi, gražiausi, skaniausi,
linksmiausi
NAUJIEJI METAI
bus Willowbrook Ballroom
Gruodžio 31 d.
9 val. vakaro
Informacija ir užsakymai tel:
630 632 4403

Calls to LITHUANIA
\$0.42 per/min

Great rates to the rest of the world - any day, any time.
We also offer prepaid Calling Cards: calls to Lithuania 31 c/min.

For information call AOF International:
1-800-449-0445

KALĖDINĖ DOVANA
„INDUSTRIJINĖS PARAMOS SAJUNGA AMERIKOJE“
IPSA INTERNATIONAL
siūlo Jūsų giminėms ir draugams Lietuvoje
rūkytos kiaulienos mėsos produktų rinkinį.

	\$98.00	\$85.00	\$70.00
	12A-12 kg	10A-10 kg	8A-8kg
1. Jautienos išpjova	2 kg	2kg	1 kg
2. Kiaulienos kumpis	2 kg	1 kg	1kg
3. Kiaulienos šoninė	1 kg	1 kg	1 kg
4. Kiaulienos išpjova	1 kg	1 kg	—
5. Lašiniai „Naminiai“	1 kg	1 kg	1 kg
6. Dešros: Šalto rūkymo	3 kg	2 kg	2 kg
7. Dešrelės: Karšto rūkymo	2 kg	2 kg	2 kg
	12 kg	10 kg	8 kg
	26.4 lbs	22 lbs	17.6 lbs

„VĖTRŲ AINIŲ“ - bendra Lietuvos - JAV mėsos perdirbimo įmonė
Šiauliuose, naudoja vokiškos gamybos mašinas, produktus gamina iš
aukščiausios kokybės mėsos, patikrintos Veterinarijos tarnybos skyriaus.
Siuntinys bus pristatytas j namus laike dviejų savaitių nuo užsakymo datos.
Čekius rašyti: DS Engineering, Inc. Užsakymai priimami
telefonu, faksu arba paštu.
DS ENGINEERING, INC. Tel. 630-257-2034
12421 ARCHER AVE., LEMONT, IL 60439 Fax. 630-257-5852

Open a Roth IRA by
December 31.
Or valuable benefits
will disappear.

Discover why you should convert your traditional IRA now.
The Roth IRA offers tax-advantaged investing opportunities no
conventional IRA or even 401(K) plan can match. But unless you
act by December 31, one of the most compelling benefits will
be gone.

Call
Gytis Kavaliauskas, Financial Consultant,
for your free copy of our
“How The New Roth IRA Really Works” brochure.
(312) 441-3431
SALOMON SMITH BARNEY

Salomon Smith Barney does not offer tax or legal advice.
Please consult your tax/legal advisor for such guidance.
Salomon Smith Barney is a service mark of Salomon Smith Barney Inc.
© 1998 Salomon Smith Barney Inc. Member SIPC. A member of citigroup.

TIKRAS KAIMIETIŠKAS
SŪRIS PAGAMINTAS
TRADICINIŲ BŪDU!

ANDRULIO šeima Michigan valstijoje
nuo 1940 m. senovišku tradiciniu būdu gamina sūrus. Turime jų
įvairiausių, paragaukite: sūriai be priedų, be druskos, sūriai su
knymais, su „chives“, Pesto, su krapišais, su česnaku ir
svogūnais ir Feta sūriai. Šituos sūrus rasite
maisto parduotuvėse, „deli“ skyriuose. Galite
užsisakyti ir telefonu: 616-462-3301
arba per world wide web:
www.andrulischeese.com

ANDRULIS
Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.
4295 Millerton, Fountain, MI 49410

aabs
association for the advancement of baltic studies.

Užtikrinkime Baltistikos studijų ateitį užsienyje ir Pabaltijy,
skirdami dosnią auką j įrašdami j testamentą
Association for the Advancement of Baltic studies
BALTIC STUDIES FUND.

Ypatingam tikslui galima įsteigti vardinį fondą.
Aukos ir palikimai atleidžiami nuo federalinių mokesčių.
Kviečiame kreiptis j AABS, 3465 East Burnside Street, Portland,
Oregon 97214-2050, U.S.A. aabs@teleport.com

Baltic Studies
DRUGAI
773-585-9500

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kom-
panijonėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti j darbą ir
išvykti. Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

BAKE FOR ME!

42¢ per minute
Anytime
to LITHUANIA

Low Rates (Conti.USA):
• Such as, IL 7¢, MI 8.4, WI 9.9,
CA 5.9 & to other states 8.9¢
• To other countries
• From most countries to
ANYWHERE
6 second billing
Friendly service
VISO GERO
MARKETEL
Toll-Free
1-888-734-1910
310-395-5578 • Fax 310-395-4449
828-11th St., #3
Santa Monica, CA 90403
marketel@ix.netcom.com

BALTIA EXPRESS
CO. LTD.

PREZ. VIDMANTAS RAPŠYS
MENEDŽ. ALGIMANTAS BARNIŠKIS

KALĖDINIAI SIUNTINIAI j LIETUVĄ
AIR CARGO

Priimami iki **GRUODŽIO 9 d. kasdien**
7269 s. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455
TEL. 1-800-SPARNAI / 1-800-772-7624
1554 Carmen Drive, Elk Grove Village, IL 60007
TEL. 1-800-AMBER XP / 1-800-262-3797
JAUNIMO CENTRE šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos

Willowbrook
Ballroom
Veikia nuo
1921 m.
8900 SOUTH ARCHER ROAD, WILLOW SPRINGS, ILLINOIS TEL 708.839.1000

Šešios pokylių salės - tinka įvairioms progoms

Oh Henry 35 iki 40 svečių	Puikus maistas, geriausi gerimai, malonus aptarnavimas	100 iki 135 svečių
Bordeaux Room 40 iki 60 svečių	Ar mėgstate šokti? Šokiai vyksta kiekvieną dieną; ketvirtadieniais ir sekmadieniais groja 10 žmonių orkestras (galite pasitobulinti šokio mene - vyksta pamokos)	125 iki 175 svečių
THE ARBOR ROOM 60 iki 100 svečių		THE GRAND BALLROOM 225 iki 550 svečių

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

Ruošia: Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulskienė
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Tel. (773) 476-2655; Fax (773) 436-6909

GYVENIMO GALIMYBĖS

Žmogaus gyvenimo kelias nuo gimimo iki mirties yra ilgas ir sudėtingas. Vaikystė, jaunystė, santuoka, šeima ir paskui vėl dažniausiai vienu. Kiekvienas gyvenimo tarpsnis reikalauja kažko kita, skirtinga. Kiekvienas susidarome savo aplinką pagal laiko reikalavimus. Jaunos šeimos, auginančios būrį vaikų, perka didelį namą ar butą. Užauginus ir pasaulin išleidus šeimą, reikia mažiau. Sulaukus aukštinio — pensijos amžiaus, gyvenimo reikalavimai vėl keičiasi, nereikia tiek daug vietos, bet reikia daugiau pagalbos. Reikia prisitaikyti, reikia žinoti ir suprasti, ko kada reikia. Negerai užsimerkti ir savojoti arba gyventi praėjimui.

Kartą teko nueiti pas vieną pagyvenusią poną. Ji buvo kažtik grįžusi iš ligoninės po insulto, šiaip taip su lazdos pagalba galėjo pereiti per pusę kambario. Butas didelis ir buvęs gražus. Dabar reikalaujamas daug tvarkos ir švarinimo. Prie durų krūva neatidaryto pašto ir įvairių sąskaitų. Pasirodo, ponis yra savininkė keelių daugiabučio namų, kuriuos pati administruoja, o skaičiai banko knygutėse — raibsta akys į juos žiūrint! Turi dvi dukteris ir kelis vaikaičius. Dukterys gyvena labai gerai ir turtingai, o visi vaikaičiai — baigę mokslus profesionalai, jiems pagalbos nereikia. Pasilūsius atsiūsti ką nors, kad padėtų sutvarkyti butą, ponis atsakė, kad nereikia, kad tai per brangiai kainuoja, ji pati susitvarkys. Paklausus, ar dukterys ir vaikaičiai negali jai padėti sutvarkyti, ponis tiek užsigavo, kad beveik gavo kitą insultą. Ji sakė, kad ji pajėgi dar pati viena gyventi ir tvarkyti, o dukterys ir vaikaičiai nori tik jos turto ir pinigų. Kalbant su ponios dukterimis, buvo jų gaila. Jos nežinojo, ką daryti. Jų mama nenori jų prisileisti, nes galvoja, kad jos gali viską iš jos atimti. Tuo tarpu dukterys norėjo mamai tik padėti, bet mama jų atsisakė ir neprisileido.

Tokių ir panašių pavyzdžių mūsų tarpe yra daug. Susitvarkydamas gyvenimą pagal laiko reikalavimus, kada dar galime galvoti. Džiaukimės gyvenimu ir jį pilnai išgyvenime. Amerikoje yra galimi įvairūs gyvenimo pasirinkimai vyresniems žmonėms. Čia jų pavyzdžiai:

A. Dalytis namu ar butu. (Homesharing)

Turėti patikimą žmogų, kuris gyventų kartu, yra galbūt paprasčiausias ir mažiausias naudojamas būdas palengvinti vyresnio amžiaus žmogaus vienišumą ir pagalbėti jam fiziškai bei finansiškai. Šis gyvenimo būdas dabar populiarėja, ypač moterų, vyresnių negu 65 metų, tarpe. Amerikoje yra įsteigta net The National Shared Housing Resource Center nepelno siekianti organizacija — įstaiga Baltimorėje, kuri patikrina ir suderina butus ar namus norinčius dalytis gyventojus. Šis centras turi 350 skyrių ir jau padaręs tūkstančius suderinimų. Ši įstaiga teikia spausdintą informaciją ir techniška pagalbą tiems, kurie nori pakeisti ir finansuoti namus bendram gyvenimui.

B. „ECHO Housing“

Tai yra kompaktiniai namai, gerai įrengti ir dažnai visi, ar dalis iš anksto paruošti (prefabricated), kurie yra pristatomi šalia, dažniausiai šalia jau suaugusio sūnaus/dukters namo. Tie pristatomi namai naudojami sūnaus/dukters namo elektra, dujomis, vandeniu. Šitokie namai pradžią gavo Australijoje ir yra vadinami „granny flats“. Vaikaičiai keletą kartų per dieną gali ateiti pas senelius ir pasiūsiuoti pienu ir pyragėliais, o suaugę vaikai gali rūpestingai prižiūrėti savo tėvelius.

„ECHO“ namai (reikia — „Elder Cottage Housing Opportunities“), kartais yra subsidijuojami apylinkės socialinių patarnavimų įstaigų. Jie kainuoja nuo 26 iki 36 tūkstančių dolerių. O kai tokio ECHO namo nebereikia, ji galima parduoti ir nugabenti į kitą vietą.

C. „Congregate Housing“

(Daug žmonių gyvenančių viename pastate).

Toks namas — pastatas turi 20 ar 30 mažų butų, kuriuose yra vienas miegamasis, vonios kambarys ir galimybė maisto gaminimui. Tokį bendro daugiabučio žmonių gyvenimo vienetą gali sudaryti ir keletas pastatų, kurie yra sujungti vienu centriniu pastatu, kuriame yra gaminamas maistas gyventojams, yra valgomasis ir salė pabėdavimui.

Tokie bendro didesnio gyventojų skaičiaus pastatai, dažniausiai yra skirti „ambulatory seniors“ — vyresniems, reikalingiems ambulatorinės priežiūros. Daugumas jų pastatų turi prižiūrėtoją apsaugai ir iš jų lengvai galima pasiekti vietinės medicininės priežiūros įstaigas. Tuo būdu vyresnieji lengvai gali gauti medicininę priežiūrą ir pagalbą nelaimės atveju. Tokius pastatus-gyvenvietes paprastai administruoja vietinės socialinės ir religinės įstaigos.

D. „Assisted living“ — pagalba gyventi.

Tai yra vieta, kuri duoda priežiūrą protškai ar/ir fiziškai nusilpusiems vyresnio amžiaus žmonėms, kuriems dar nereikia pilnos priežiūros, pvz., kaip senelių namų. Čia yra suteikiama 24 valandų tam tikra asmeniška priežiūra, nes kai kurie gyventojai yra dažnai pasimėję, užsimiršta ir jiems reikalinga pagalba kasdieninėje buityje. Gyventojai gauna maistą, jiems padedama, imant vaistus, teikiama kosmetinė priežiūra ir pan., teikiama ribota sveikatingumo priežiūra. Svarbiausia — teikiama priežiūra ir draugystė. „Assisted living“ gyvenviečių gyvenimas yra labiau panašus į gyvenimą namuose, negu kokioje nors institucijoje, pvz., senelių namuose. Šios institucijos yra tvarkomos pelno pagrindais.

E. „Continuing Care — CCRC — Continuing Care Retirement Community“

Tokia gyvenvietė gali būti vienas pastatas, arba visos pastatų kaimelis, aptarnaujamas 500 gyventojų. CCRC priima gyventi įvairius vyresniuosius: pradedant visiškai savarankiškais ir baigiant visai bejėgiais. Čia yra mažų namų ir butų, taip pat senelių namai. Gyventojais, kurie ateina

čia gyventi, yra rūpinamasi visą gyvenimą, rūpinamasi jų gyvenimo gerove ir sveikata. Čia gyventojai iš vieno gyvenimo tarpsnio lygio pereina į kitą, kintant jų gyvenimo pajėgumui ir sveikatos reikalavimams.

CCRC įstaigos yra tvarkomos vietinių apylinkių religinių ir kitų organizacijų. Pastatinių laikų vis daugiau šių įstaigų perima tvarkyti viešbutiniai ir apdraudus bendroves komerciniais sumetimais. Mokestis šiose įstaigose prasideda maždaug nuo 2,000 dolerių ir įvairuoja, žiūrint, ką ta institucija duoda ir garantuoja. Niekada nepasirašykite sutarties, nepasitikrinkite, kokią priežiūrą gausite. Taip pat reikia patikrinti tokius priežiūros namus laikinųjų organizacijų finansinį stovį ir visada pasitarkite su advokatu, prieš pasirašant sutartį.

AARP (The American Association of Retired Persons) ir The American Association of Homes and Services for The Aging (AAHSA) siūlo informaciją, kuria vadovaujantis, galima geriau apsispręsti, kokią CCRC instituciją — gyvenvietę pasirinkti.

Renkantis patartina applan-kyti kelis tokius namus — gyvenvietes asmeniškai. The AARP ir AAHSA organizacijos gali jums duoti tokių namų sąrašus. Kada lankotės tokiose vietose, stebėkite tarnautojus, ar jie gerai atlieka savo darbą, ar jie yra draugiški, įvertinkite gyvenamąsias patalpas ir medicininius patarnavimus. Atminkite, jei renkate naują vietą apsigyvenimui savo seniems tėvams ar giminėms, turite būti tiek pat kritiški, lyg rinktumėte tą vietą sau pačiam!

Mes nei vienas negyvensime, kaip lietuviška patarlė sako — „su saule“, todėl susitvarkykime savo gyvenimą taip, kad būtų lengva ir patogumams gyventi, ir nebūtume našta vaikams ar kitiems artimiesiems.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“, 1998.09.30.

ATŠVENTINTA KRIPTA ŽUVUSIEMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Pusę milijono litų kainavę ir dvejus metus trukę kriptos restauravimo darbai baigti Lietuvos Respublikos kariuomenės 80-mečio jubiliejui. Ją atšventino Lietuvos kariuomenės karo kapelionas Alfonsas Bulota.

Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje lapkričio 22 d. Kauno igulos karius su garbingu jubiliejumi sveikino Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius. Po Vycio Kryžiaus vėliavos pakėlimo ir karinio parado renginio dalyviai padėjo gėlių prie Nežindmojo kareivio kapo ir Laisvės paminklo.

Kriptos „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ atidaryme dalyvavęs Kultūros ministras Saulius Šaltenis įvertino istorinės relikvijos autentiškumą, jos svarbą ateinančioms kartoms.

Dar 1938 metais generolo Vlado Nagio-Nagevičiaus iniciatyva karo muziejų įkurtą kriptą „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“. Juodo marmuro lentose aukso raidėmis buvo įrašyta visų Nepriklausomybės kovų metų kariuomenės dainių, žuvusiųjų vardai ir pavardės.

Sukakties proga muziejuje atidaryta paroda „Lietuvos Respublikos kariuomenei — 80“, kurioje daugelis eksponatų dienos šviesą išvydo pirmą kartą po 1945 metų. (Elta)

A.†A.

DONATAS PRAPUOLENIS

Gyveno Čikagoje. Mirė 1998 m. gruodžio 4 d. 3:30 val. ryto sulaukęs 59 metų.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: sūnus Jonas, marti Rita ir sūnus Tomas bei daug artimų giminų.

Velionis buvo vyras a.a. Ramintos ir sūnus a.a. Augustino ir Bronės Prapuolenių.

Priklausė Knights of Friendship.

Velionis pašarvotas pirmadienį, gruodžio 7 d. nuo 3 iki 9 v.v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Highway, Palos Hills.

Laidotuvės antradienį, gruodžio 8 d. Po 10 val. ryto religinių apeigų laidojimo namuose, Velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šermentyse ir laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus ir giminės.

Laidotuvių direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410.

A.†A.

STASIUI BRIEDŽIUI

taip netikėtai Amžinybėn iškeliavus, skausmo prislėgtą dukterį VIOLETĄ, „Grandies“ tėvų komiteto narę, ir svainį dr. VILIŲ MIKAIČIUS su šeima, Velionio vaikaites TANIĄ ir KRISTINĄ, ilgametės „Grandies“ mielas šokėjas, nuoširdžiai užjausdami, prašome Briedžių šeimai Dievo paguodos.

Jauimo tautinių šokių grupė

„Grandis“

A.†A.

Dr. VYTAUTUI DARGIUI,

Korp! Neo-Lithuania filisteriui mirus, jo žmonai LEONTINAI, dukroms MILDAI, JŪRATEI, sūnui korporantui LIŪTAURUI, jų šeimoms ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią ir nuoširdią užuojautą.

Korp! Neo-Lithuania Čikagos skyrius

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. LIUDAS BIKNEVIČIUS

Mano mylimas Vyras, buvęs Lietuvos policijos nuovados viršininkas, baigė tremtinio kelią 1988 m. gruodžio 10 d. Skausmo ir kancijų iškankinta širdis nutilo. Amžinybėn jis iškeliavo ramiai ir kilniai. Dabar velionis regis dangų Lietuvos tėvynės, kurios visą laiką troško. Tesuteikia jam Viešpats Amžiną Ramybę!

Už a.a. liūdo sielą šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Marijonų koplyčioje

Velionio giminės, draugai ir pažįstami maloniai prašomi už jį pasimelsti.

Su liūdesiu ir meile

Žmona Kazė

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

RIMGAUDAS JONAS ŠVOBA

Su giliu liūdesiu ir meile prisimename mūsų brangų ir niekada nepamirštamą Vyra, Brolių, Dėdę ir Žentą, kurį Viešpats pasiėmė namo 1997 m. gruodžio 14 d.

Šv. Mišios už Rimgaudo vėlę bus atnašaujamos 1998 m. gruodžio 13 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Detroit, MI.

Kviečiame visus a.a. Rimgaudo draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti jį maldose.

Giliai liūdinti šeima: žmona Regina Juškaitė-Švobienė, sesuo Milda Švobaitė Walters, dukterėčia Rasa Baužaitė Hirshland su vyru ir šeima, uošvė Stefanija Juškaitė ir kiti giminės JAV-se ir Lietuvoje.

A.†A.

BERNARDAS ŽUKAUSKAS

Gyveno Deerfield, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. gruodžio 2 d. 11:30 val. ryto sulaukęs 101 metų.

Gimė Lietuvoje, Lazdijų apskrityje, Rudaminos parapijoje, Maišymų kaime. Amerikoje išgyveno 49 metus.

Nuliūdę liko: dukte Rita Vencloviene, zentas Liudas, anukė Viktorė Siliūnienė, jos vyras Rimas; proanukės Andreja ir Amilija; anukas Liudas, žmona Kelly, anukė Audra Venclovaite; sūnus Algis Žukauskas, anukės: Rima Hoak, jos vyras Don; proanukai Adriana ir Sebastijonas; anukė Elena Butkienė, vyras Renis; proanukai Tessa ir Alekas; anukai: dr. Vita Sullivan, vyras dr. Steven; svainė Baniutė Mačiūnienė ir jos šeima.

Velionis priklausė Ateitininkų sąjungai, Korp! Kęstutis, Krikščionių Demokratų partijai, ALT'ui, BALF'ui. Buvo žinomas lietuvių visuomenės veikėjas Philadelphia, PA, kur gyveno 20 metų.

A.a. Bernardas pašarvotas sekmadienį, gruodžio 6 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (Arti Derby Rd.). Atsisveikinimas 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 7 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionis bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Bernardas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti šv. Mišioms arba Bernardo Žukausko ateitininkų stipendijų fondui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukte, sūnus, anukai ir proanukai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiestčiuose
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS — DAIMID FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)

GERALD F. DAIMID

4330 So. California 4605 So. Hermitage
10727 S. Pulaski Rd. 5948 S. Archer Ave.

ALL PHONES
1-773-523-0440

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS
PROVIDING BURIALS AND SHIPMENT TO LITHUANIA

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

HICKORY HILLS, 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK, 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-430-5700

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
CHICAGO 1-773-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME FUNERAL DIRECTORS

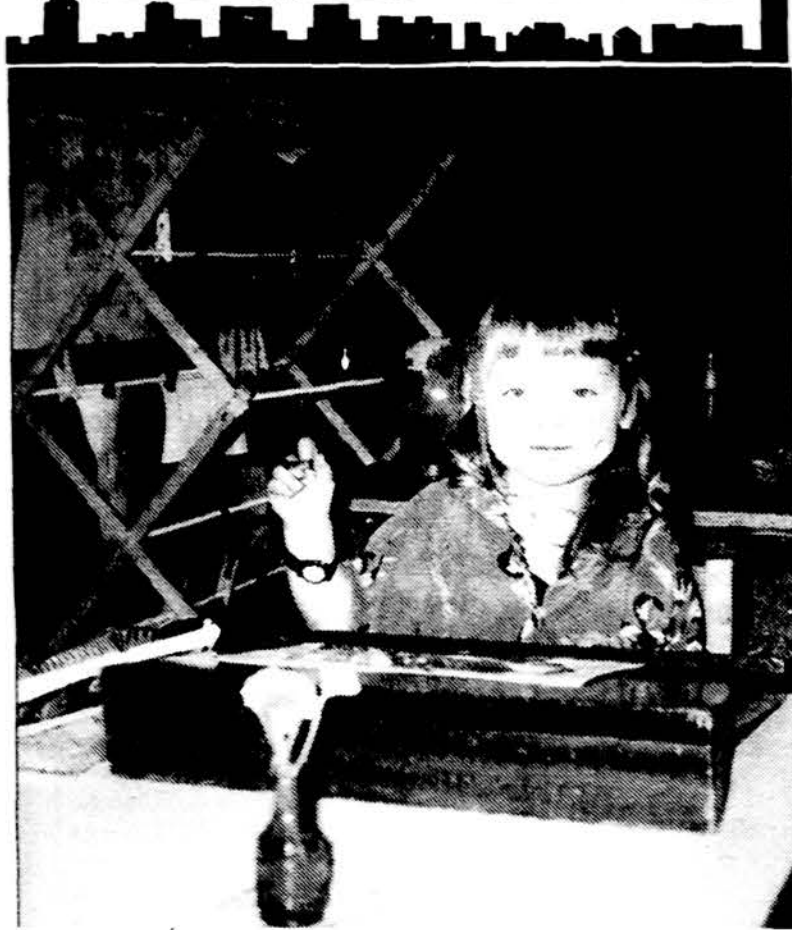
SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

CICERO, 1424 S. 50 AVENUE
WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK
CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES
1-708-652-5245

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dažyti smagu! Aleksa Rugienyte linksmai užsiemusi pamokų metu „Žiburio“ mokykloje, kuri yra Pasaulio lietuvių centro patalpose Lemonte.

Vyčių tautinių šokių grupė pasirodys sekmadienį, gruodžio 6 d., 2:45 val. p.p. Museum of Science and Industry International Theater auditorijoje, prie 57th St. ir Lake Shore Drive. Norintys daugiau informacijos apie muziejaus renginius švenčių metu, skambinkite (773) 684-1414.

Ar žinote, jog pavojinga maišyti vaistus su kai kuriais valgiais? Kartais paprastos „grapefruit“ sultys, išgertos po kai kurių vaistų nuo alergijų ar širdies ligų gali sukelti rimtas reakcijas. Skambinkite (800) 639-8140 ir jums atsiųs nemokamą knygėlę „Food & Drug Interactions“.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, gruodžio 13 d., 12 val. Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje aukos kalėdinio susikaupimo Mišias. Vargonais gros muz. Vytautas Gutauskas. Po pamaldų bus pietūs (vieta bus paskelbta vėliau), kurių metu kun. A. Saulaitis kalbės apie Lietuvą, parodys filmą. Visi nuoširdžiai kviečiami.

KALĖDŲ PRAMOGOS

Chicago Cultural Center, 78 East Washington St., praneša gruodžio mėnesio pramogų kalendorių:

Ketv., gruodžio 10 d. – operų ištraukų koncertas 6:30 - 8:30 v.v. Randolph Cafe patalpose.

Sekm., gruodžio 13 d. – Protege Orchestra kalėdinis koncertas 3 - 5 val. p.p. Preston Bradley Hall.

Šešt. gruodžio 19 d. – Chicago Children's Choir kalėdinis koncertas ir daugybė teatro ir muzikos pasirodymų, 10 v.r. - 3 val. p.p., įvairiose centro vietose.

Sekm., gruodžio 20 d. – Šekspyro vaidinimas „A Midsummer Night's Dream“, 2 - 4 val. p.p. Cassidy Theater; Helenie Choral Society kalėdinis koncertas 3 val. p.p. Preston Bradley Hall.

Antr., gruodžio 29 d. – Pamokos sukurti menišką padėkos atvirutes 2:30 - 4 val. p.p., Randolph Cafe.

Kiekviena pirmadienį – 1:00 val., Randolph Cafe patalpose vyksta gimtadienių paminėjimas muzikos aplinkoje. Būna įvairūs pasirodymai. Švenčiantys gimtadienį apdovanojami.

Įėjimas į Cultural Center renginius yra nemokamas. Norintys daugiau informacijos, skambinkite (312) 744 - 6630.

Čikagos lit. mokyklos Kalėdų eglutė vyks gruodžio 19 d., 11 val. r. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kvietiami ne tik mokinių tėvai ir artimieji, bet ir lietuviškoji visuomenė – parodykime savo vaikams, kad vertiname jų pastangas mokytis lietuviškai.

Čikagos lit. mokyklai labai reikalingas akordeonistas (arba akordeonistė). Prašome kreiptis į mokyklos vedėją Jūrą Dvilienę, tel. 630-832-6335.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, gruodžio 9 d., trečiadienį, 2 val. p.p. kalbės žurn. Juozas Žygas apie vyresniųjų taip pamėgtą žurnalą „Pensininką“, redaguojamą Karolio Milkovaičio. Bus parodyta vaizduojama iš Los Angeles lietuvių dienų (jį paruošė V. Bakaitis). Po programos – bendri pietūs. Visi maloniai kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Tradicinę Kūčių vakarienę ruošia vyresniųjų lietuvių centras Čikagoje gruodžio 23 d., trečiadienį, 4 val. p.p. Norintys dalyvauti, prašome nedelsiant registruotis asmeniškai arba tel. 773-476-2655.

Juozas ir Pranė Masilioniai, Chicago, IL, ilgamečiai Draugo fondo nariai, rudens vajui besibaigiant, įteikė 475 dolerių prie ankstyvesnių 525 dolerių įnašų ir tapo **DF garbės nariais**. Labai dėkojame už nuoširdžią paramą Draugo fondui, dalį pensijos sutauptant ir tuo remiant „Draugo“ dienraščio leidybą, kai mūsų aukštų atlyginimų profesionalai įdeda 10 dolerių į Draugo fondo vokelį ir jaučiasi lietuviškos spaudos rėmėjais.

Advento susikaupimas Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke vyks gruodžio 11-13 d. Jam vadovaus Vatikano radijo lietuviškų laidų direktorius kun. Virginijus Vailentas.

ALMOS FONDAS

Šv. Antano parapijos, Frankfort, IL, klebonas kun. Vytautas Memėnas aukoko 1,000 dol.

A.a. Venai Lauraitienei mirus, jos atminimą pagerbdami, Petras ir Irena Vėbrai aukoko 25 dol.

Almos Adamkienės ir Lietuvos vaikų vardu – dėkui! Aukos nurašomos nuo mokesčių. Tax. I.D. 36-4124191. Čekius rašyti „Lietuvos Našlaičių globa“, pažymint, kad skirta Almos fondui, siųsti 2711 West 71st Str., Chicago, IL 60629.

Birutė Jasaitienė

„Pipirų ratelio“ vaikučiai su mamytėmis. Šia „priešmokyklinę mokyklę“ suorganizavo pačios jaunos mamos, kurios nori, kad jų vaikučiai bendrautų su lietuviškais ir kalbėtų lietuviškai. Iš kairės: Daina Majauskienė, Jonukas Majauskas, Kristina Razmiene, Gabrielė Razmaite, Linda Rugienienė, Kovas Rugienius, Viktorė Stropūtė, Gilius Blinstrubas, Lilija Kelpšienė, Adomas Kelpša, Lora Mikuzienė, Juozukas Mikuzis; stovi: Egidija Nefodovienė, Andrius Paltanavičius, Gina Blinstrubienė, Dalia Stropienė.

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-585-9500

BAIGIASI RUDENS VAJUS

Šiaurės vėjas jau baigia išnešioti paskutiniuosius rudens lapus. Jam vis dar nepasiduoda darželio chrizantemos, žiedais vis dar sveikindamos saulę, nežinodamos, kad ir jas jau greit nugnybs lediniai šaltuko pirštai.

Baigiasi ir Draugo fondo lėšų telkimo rudens vajus, ir tik retas laiškas, kaip tie reti

IŠ ARTI IR TOLI

VOKIETIJOS LB BIULETENIS

Vokietijos LD valdyba leidžia savo žinių biuletinį „Informacijos“. Siekiama, kad suinteresuoti „informacijos“ žinių apie vidinį bendruomenės gyvenimą. „Informacijos“ dėl finansinių priežasčių gali išeiti tik 4 kartus per metus.

Šiuo metu trys apylinkės išleidžia savo aplinkraščius, tai – Romuvos, Muencheno ir Stuttgarto apylinkės.

DETROITO SKAUTAI RUOŠIA KŪČIAS

Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų skautai ir skautės šimtet ruošia Kūčias skautams ir Detroito bei apylinkių lietuviškai visuomenei. Šventė sekmadienį, gruodžio 13 d., 4 val. p.p. vyks Dievo Apvaizdos parapijos salėje.

Pradėsime išskilminga sueiga, kurioje visi broliai ir sesės dalyvaus išieginęse uniformose.

Kviečiame visus. Norintieji šventėje dalyvauti prašomi iš anksto pranešti Dainai Anuzienei, tel. 517-545-0925. Kviečiame kiekvieną dalyvausiančią šeimą prie Kūčių vakarienės prisidėti kokių nors tradicinių valgių. Pradėkime kalėdinį laikotarpį kartu. Lauksime visų.

„ŽIBURIO“ MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

Detroito „Žiburio“ lietuonistinės mokyklos Kalėdų eglutė sekmadienį, gruodžio 20 d., 12 val. vyks Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Bus ir vaišės – kugelis, dešros su kopūstais, pyragai ir kava. Mokiniai vaidins Lelės Viskantienės parąšytą ir rezisuotą vaidelį „Užburtas miškas“. Atvyks ir Kalėdų senelis. Kviečiame visus. Informacijai kreipkitės į mokyklos vedėją Reginą Puškorienę.

džiai sveikina kiekvieną „Draugo“ skaitytoją. Kalėdų proga į pašto dėžutę įmetusi laišką Draugo fondui su didesne ar mažesne Kalėdų senio dovanėle. Tokia dovanėlė būtų labai gražus 1998 metų rudens vėjus užbaigimas ir papildoma parama šio rudens derliui.

Visiems, kurie „Kalėdų senelį“ nusiųs į Draugo fondą, iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

RUDENS VAJUS INAŠAI

Su 200 dolerių: Jadvyga ir Petras Gruodis, garbės nariai, iš viso 1,500 dol. Chicago, IL.

Joseph V. Vizgirda, garbės narys, iš viso 1,445 dol., Aurora, IL.

Leonas ir Nijolė Maskaliūnai, Palos Hts, IL.

Su 150 dolerių: Ramunė Dicitus, garbės narė, iš viso 1,400 dol., Dana Point, CA.

Su 100 dolerių: Margarita Zubrickienė, iš viso 550 dol., Weston, Canada

Stasė Matulevičius, iš viso 200 dol., Toronto, Canada
Petras Brizgys, iš viso 605 dol., Hickory Hills, IL.
Aldona Prapuolenis, iš viso 435 dol., Putnam, CT.
Elena Jasaitienė, iš viso 900 dol., St. Petersburg, FL.
Irma ir Vytautas Strolia, Fair Lawn, NJ.

Stasys Naumus, Dearborn Hts., MI.

Agota Šuopys, iš viso 250 dol., Chicago, IL.

Su 50 dolerių: Isabelė Laučienė, iš viso 410 dol., Bethesda, MD.
Konstancija Markauskas, Cicero, IL.

Su 40-20 dolerių: Joana Mikalauskas, iš viso 195 dol., Chicago, IL.

Aldona Markelienė, iš viso 340 dol., Oak Lawn, IL.

Ona Adomaitienė, iš viso 500 dol., Sunny Hills, FL.

Jonas Butvila, iš viso 490 dol., La Grange, IL.

Antanas Tuskenis, iš viso 60 dol., Burbank, IL.

Visiems nuoširdžiai dėkojame. Fondo išdinininkas

S K E L B I M A I

• **Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų.** Kreipkitės pas A.Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pl., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

(sk.)

• **DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI!** Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiškoj NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į **INTER-VIDEO 3633 S.Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 773-927-9091. Sav. Petras Bernotas.**

(sk.)

• **BALTIC MONUMENTS**, 1108 Amber Drive, Lemont, IL, 60439. Prie pat PL Centro. Tel. 630-243-8446. Leonida ir Gediminas Kazėnai. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiausios sąlygos. Pagaidaujant atvykstame į namus.

(sk.)

• **Prieš užsisakydami paminklą aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St.** Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip jau buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 773-233-6335.

(sk.)

• **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, invalidams vaikams, bei daugiaviekiams šeimoms Lietuvoje. Aukoją Dana ir Viktoras Kochauskai \$200 paremti Almos Adamkienės labdarą; Sigita Bigelis \$100, a.a. Onos Simonaitienės atm.; Nijolė Kersnauskaitė \$20; Nancy ir Thomas Thelen \$800; Daina ir dr. Donatas Silionai \$200; Jane Bode \$60; Izabella Parulienė \$240 metams paremti mergytę; Mark Golden \$75 Kalėdų dovanos remiamiems vaikams; Alma ir Daniel Ericson \$800 metinė parama ir dovanos dviems remiamiems vaikams; Aldona Jašmantienė \$240 metams paremti mergytę; Nida ir Michael Verachtert \$250 savo vestuvių proga; Sigutė Žemaitienė invalido vežimėlį. Labai aci! „Saulutė“, („Sunlight Orphan Aid for Lithuania“) 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, tel. (847) 537-7949, Tax ID #36-3003339.

(sk.)

• **„PENSININKO“ žurnalą**, kurį leidžia JAV LB Soc. Reikalų Taryba, red. Karolis Milkovaitis, galima užsiprenumeruoti adresu: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2655. Prenumerata metams: JAV-bėse, \$15, kitur \$25. Išeina 8 kartus per metus. Tai vertinga dovana įvairiomis progomis.

(sk.)

• **Išnuomojamas 3 kamb. butas** prie 66 St ir Kedzie Ave; su baldais ir šiluma; \$380 mėn. Tel. 708-425-7160

(sk.)

• **William ir Lorraine Durbin vardu**, jų vaikai ir vaikaičiai paaugojo Lithuanian Mercy Lift \$649, parenti Jurbarko ligoninę per Onos Kutkaitės Durbin fondą. Ona Kutkaitė Durbin motina, buvo kilus iš Jurbarko, Lithuanian Mercy Lift širdingai dėkoja visai Durbin šeimai.

(sk.)

• **Nauji Lietuvos vaikų-našlaičių rėmėjai:** Mary ir Garland Houk, New Castle PA, atsiuntė \$500, Brother Richard Houk, Abbey of Gethsemani, Trappist, KY – \$125 ir Vladas Navickas, Chicago IL – \$50. Lietuvos vaikų vardu dėkojame dosniems aukotojams. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629.

(sk.)

• **Legaliai dar galima išrūpinti „Social Security“**. E.Šumanas, tel. 1-708-720-2651.

(sk.)

• **Michael Vögt ir Jöycc Conlon** iš Germantown, Maryland, prisimindami a.a. Emiliją Railą, paskyrė \$50 Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams už jų dosnumą.

(sk.)

• **Union Pier lietuvių draugijos** tradicinę Kūčių vakarienę įvyks šeštadienį, gruodžio 12 d. 3 val.p.p. Michigan laiku Baptistų salėje, 16003 Lake Shore Rd., Union Pier, MI. Nariai ir svečiai maloniai kviečiami gausiai dalyvauti.

(sk.)

TEVIŠKĖS EV. LIUTERONŲ BAŽNYČIA
6641 S. Troy St., Chicago, IL 60629
sekmadienis 10:30 val. ryto lietuviškos pamaldos ir sekmadienio mokykla
Vyskupės Hanas Dumpys
Tel. 708-386-3269

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gilbaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S.Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4596 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-364-0100.
Tel. 630-367-0300, Lemont, IL
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAI L.Rane & L.Feyman
40 metų patirtis ir profesionalumas automobilių avarių, asmeninių sužeidimų ir kt. bylose.
6213 S. Archer Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 947-361-7636
(kalbame lietuviškai). Mes jūsų palaugsime 7 dienas per savaitę.